FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT L.A. GEELHOED fremsat den 12. september 2006 [1]

Indhold

I — Indledning ..... I - 840

II — Den anfægtede beslutning ..... I - 840

III — Sagen for Retten i Første Instans og den appellerede dom ..... I - 842

IV — Retsforhandlinger for Domstolen ..... I - 842

V — Appellantens anbringender og parternes argumenter ..... I - 843

A — Første anbringende: lovligheden af de spørgsmål, som Kommissionen stillede under sin undersøgelse ..... I - 843

1. Kontekst og Rettens overvejelser ..... I - 843

2. Appellantens kritik ..... I - 845

3. Kommissionens svar ..... I - 845

4. Bedømmelse ..... I - 846

B — Andet anbringende: tilsidesættelse og urigtig anvendelse af fællesskabsretten samt tilsidesættelse af retten til kontraktion, da det blev antaget, at fordelingsnøgledokumentet lovligt og hensigtsmæssigt kunne benyttes som bevis ..... I - 847

1. Kontekst og Rettens overvejelser ..... I - 847

2. Appellantens argumentation ..... I - 848

3. Kommissionens argumentation ..... I - 850

4. Bedømmelse ..... I - 852

1 — Originalsprog: nederlandsk.

C — Tredje anbringende: tilsidesættelse af artikel 81 EF, idet der i den anfægtede beslutning medtages begrundelser, der ikke hænger sammen med de klagepunkter, der er meddelt appellanten ..... I - 854

1. Kontekst og Rettens overvejelser ..... I - 854

2. Appellantens kritikpunkt ..... I - 855

3. Kommissionens argumenter ..... I - 855

4. Bedømmelse ..... I - 855

D — Fjerde anbringende: retlig fejl, urigtig bedømmelse af faktiske omstændigheder og manglende begrundelse med hensyn til den overtrædelse, der er lagt til grund i den anfægtede beslutnings artikel 1 ..... I - 856

— Femte anbringende: retlig fejl, urigtig bedømmelse af beviser og manglende begrundelse hvad angår overtrædelsens påvirkning af samhandelen mellem medlemsstater ..... I - 856

1. Kontekst og Rettens overvejelser ..... I - 856

2. Appellantens kritikpunkter ..... I - 859

3. Kommissionens argumenter ..... I - 862

4. Bedømmelse ..... I - 863

E — Sjette, syvende og ottende anbringende ..... I - 869

— magtfordrejning, urigtig retsanvendelse og forkert bedømmelse af faktiske omstændigheder for så vidt angår den overtrædelse, som er lagt til grund i den anfægtede beslutnings artikel 2 ..... I - 869

— magtfordrejning, urigtig retsanvendelse og forkert bedømmelse af virkningerne af den overtrædelse, som er lagt til grund i den anfægtede beslutnings artikel 2 ..... I - 869

— urigtig retsanvendelse og forkert bedømmelse af faktiske omstændigheder for så vidt angår klausulerne i leveringsaftalen mellem Dalmine og British Steel ..... I - 869

1. De faktiske omstændigheder og Rettens overvejelser ..... I - 869

2. Appellantens kritikpunkter ..... I - 874

3. Kommissionens argumenter ..... I - 877

4. Bedømmelse ..... I - 879

F — Niende og tiende anbringende ..... I - 887

— tilsidesættelse af artikel 81 EF og manglende begrundelse ved bedømmelsen af, om Kommissionen har overholdt artikel 15 i forordning nr. 17 og retningslinjerne for bødeberegningen med hensyn til vurderingen af grovheden af den overtrædelse, der kan tilregnes Dalmine ..... I - 887

— tilsidesættelse af artikel 81 EF og manglende begrundelse ved bedømmelsen af, om Kommissionen har overholdt artikel 15 i forordning nr. 17 og retningslinjerne for bødeberegningen med hensyn til vurderingen af varigheden af den overtrædelse, der lægges Dalmine til last, og med hensyn til formildende omstændigheder ..... I - 887

1. Appellantens kritikpunkter ..... I - 887

2. Kommissionens argumenter ..... I - 890

3. Bedømmelse ..... I - 893

VI — Sagens omkostninger ..... I - 900

VII — Forslag til afgørelse ..... I - 900

I — Indledning

1. Genstanden for den foreliggende sag er den appel, som Dalmine SpA (herefter »Dalmine«) har iværksat til prøvelse af dom afsagt af Retten i Første Instans den 8. juli 2004 i sagen Dalmine mod Kommissionen (sag T-50/00) [2].

II — Den anfægtede beslutning

2. I den appellerede dom nedsatte Retten den bøde, som appellanten var blevet pålagt ved Kommissionens beslutning 2003/382/EF af 8. december 1999 om en procedure i henhold til EF-traktatens artikel 81 (sag IV/E-1/35.860-B — Sømløse stålrør) [3] (herefter »beslutningen«), og frifandt i øvrigt Kommissionen for påstanden om annullation af denne beslutning.

3. Hvad angår de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for den anfægtede

2 — Sml. II, s. 2395.

3 — EUT 2003 L 140, s. 1.

beslutning, henviser jeg til mit forslag til afgørelse af dags dato i de forenede sager C-403/04 P og C-405/04 P, Sumitomo Metal Industries og Nippon Steel mod Kommissionen, punkt 3-12.

4. Beslutningens konklusion lyder, i det omfang den har betydning for den foreliggende appel, således:

»*Artikel 1*

1) [...] Dalmine SpA [...] har overtrådt EF-traktatens artikel 81, stk. 1, ved, på den måde og i det omfang der er angivet i betragtningerne i denne beslutning, at have deltaget i en aftale, der bl.a. gik ud på, at deres respektive hjemmemarkeder for OCTG-rør med standardgevind og sømløse projektledningsrør skulle respekteres.

2) Overtrædelsen varede fra 1990 til 1995 for [...] Dalmine SpA [...]

Artikel 2

1) [...] Dalmine SpA har overtrådt EF-traktatens artikel 81, stk. 1, ved som led i den i artikel 1 nævnte overtrædelse at have indgået kontrakter om en fordeling af leverancerne af glatte OCTG-rør til British Steel Limited (Vallourec SA fra 1994).

2) [...] For Dalmine SpA varede overtrædelsen fra den 4. december 1991 til den 30. marts 1999. [...]

Artikel 4

De i artikel 1 opregnede virksomheder pålægges følgende bøder for den overtrædelse, der er omhandlet i nævnte artikel:

4. Dalmine SpA 10 800 000 EUR.

[...]«

III — Sagen for Retten i Første Instans og den appellerede dom

5. Ved syv stævninger, der blev indleveret til Rettens Justitskontor mellem den 28. februar og den 3. april 2000, anlagde syv af de otte virksomheder, der var blevet pålagt en bøde, herunder Dalmine, sag til prøvelse af beslutningen.

6. Dalmine nedlagde påstand om hel eller delvis annullation af den anfægtede beslutning, subsidiært om ophævelse eller nedsættelse af den bøde, som virksomheden var blevet pålagt, og om, at Kommissionen tilpligtedes at betale sagens omkostninger.

7. I den appellerede dom bestemte Retten, at:

— Artikel 1, stk. 2, i Kommissionens beslutning annulleres, for så vidt som den fastslår, at overtrædelsen, som ifølge denne artikel er begået af sagsøgeren, forelå før den 1. januar 1991.

— Størrelsen af den bøde, der er pålagt sagsøgeren, fastsættes til 10 080 000 EUR.

— Kommissionen frifindes i øvrigt.

— Sagsøgeren og Kommissionen bærer deres egne omkostninger.

IV — Retsforhandlinger for Domstolen

8. I appellen har Dalmine nedlagt følgende påstande:

— Den appellerede dom ophæves helt eller delvis.

— Den i første instans anfægtede beslutning fra Kommissionen annulleres.

— Subsidiært ophæves eller nedsættes den bøde, der er pålagt i henhold til beslutningens artikel 4.

— Mere subsidiært hjemvises sagen til Retten til fornyet afgørelse under hensyntagen til Domstolens dom.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger ved Retten og Domstolen.

9. Kommissionen har nedlagt påstand om, at appellen forkastes i sin helhed, idet den delvis skal afvises fra realitetsbehandling og i hvert fald skal forkastes som ugrundet, og om, at appellanten tilpligtes at betale sagens omkostninger.

V — Appellantens anbringender og parternes argumenter

10. Dalmine har fremført ti anbringender mod den appellerede dom; disse kan opdeles i fire grupper:

— To anbringender vedrører procedurefejl.

— Ved tre anbringender gøres det gældende, at den appellerede dom er behæftet med fejl, der vedrører den overtrædelse, som er fastslået i beslutningens artikel 1.

— Ved tre anbringender gøres det gældende, at den appellerede dom er behæftet med fejl, der vedrører de overtrædelser, som er fastslået i beslutningens artikel 2.

— Endelig vedrører to anbringender det fastsatte bødebeløbs størrelse.

11. De tre første anbringender er i vidt omfang uafhængige af hinanden. Fjerde og femte anbringende, sjette, syvende og ottende anbringende samt niende og tiende anbringende hænger mere sammen. I det følgende behandler jeg de enkelte anbringer i overensstemmelse med denne inddeling.

A — *Første anbringende: lovligheden af de spørgsmål, som Kommissionen stillede under sin undersøgelse*

1. Kontekst og Rettens overvejelser

12. Den 13. februar og den 22. april 1997 afhørte Kommissionen appellanten og anmodede bl.a. om oplysninger om virksomhedens påståede deltagelse i ulovlig praksis, navnlig aftaler om respekt for hjemmemarkederne og vedrørende priserne. Dalmine gav ikke noget fuldstændigt svar på disse spørgsmål.

13. Den 12. juni 1997 anmodede Kommissionen endnu en gang Dalmine om at fremlægge de begærede oplysninger. Da Dalmines svar efter Kommissionens opfattelse stadig var ufuldstændige, traf Kommissionen den 6. oktober 1997 en beslutning [4], hvorved den pålagde selskabet under trussel om tvangsbøder at meddele de begærede oplysninger inden for en frist på 30 dage. Denne beslutning anfægtede Dalmine for Retten. Sagen blev afvist fra realitetsbehandling [5].

14. I første instans gjorde Dalmine derefter endnu en gang gældende, at den nævnte beslutning var ulovlig, da den tvang virksomheden til at inkriminere sig selv, og denne derfor havde lidt en skade.

15. Ved bedømmelsen af dette anbringende bekræftede Retten indledningsvis under henvisning til dommen i sagen Orkem mod Kommissionen [6] og dommen i sagen Mannesmannröhren-Werke mod Kommissionen [7], at en virksomhed, der er adressat for en begæring om oplysninger i henhold til artikel 11, stk. 5, i forordning nr. 17 [8], har ret til at nægte at udtale sig, såfremt det under trussel om tvangsbøder pålægges den at afgive svar, hvorved den tvinges til at afgive tilståelse om at have begået retsstridige handlinger (den appellerede doms præmis 45).

16. Retten henviste derefter til, at det følger af fast retspraksis [9], at virksomhederne ikke er forpligtet til at afgive svar efter fremsendelse af en almindelig anmodning om oplysninger i henhold til at artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 17. De kan derfor ikke gøre gældende, at deres ret til ikke at inkriminere sig selv er blevet tilsidesat, fordi de frivilligt har besvaret en sådan anmodning (den appellerede doms præmis 46).

17. Uden at komme ind på spørgsmålet, om dette anbringende kunne antages til realitetsbehandling, bemærkede Retten blot, at den anfægtede beslutning fra Kommissionen kun kan være ulovlig, såfremt de spørgsmål, der var omhandlet i beslutningen af 6. oktober 1997, tvang Dalmine til at afgive tilståelse om at have begået de ulovlige handlinger, der er konstateret i den anfægtede beslutning. Rettende bemærkede herved, at mens Kommissionen i forbindelse med sin oprindelige anmodning af 22. april 1997 stillede en lang række spørgsmål, vedrørte de eneste spørgsmål, som Kommissionen stillede Dalmine i beslutningen af 6. oktober 1997, fremlæggelsen af dokumenter og afgivelse af rent

4 — K(1997) 3036, IV 35.860, ikke offentliggjort.

5 — Rettens kendelse af 24.6.1998, sag T-596/97, Dalmine mod Kommissionen, Sml. II, s. 2383.

6 — Dom af 18.10.1989, sag 374/87, Sml. s. 3283, præmis 35.

7 — Rettens dom af 20.2.2001, sag T-112/98, Sml. II, s. 729, præmis 67.

8 — Rådets forordning nr. 17 af 6.2.1962: Første forordning om anvendelse af bestemmelserne i traktatens artikel 85 og 86 (EFT 1959-1962, s. 81).

9 — Retten har i denne forbindelse henvist til sin dom af 15.3.2000 i de forenede sager T-25/95, T-26/95, T-30/95 — T-32/95, T-34/95 — T-39/95, T-42/95 — T-46/95, T-48/95, T-50/95 — T-65/95, T-68/95 — T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 og T-104/95, Cimenteries CBR m.fl. mod Kommissionen, »Cement-dommen«, Sml. II, s. 491, præmis 734.

objektive oplysninger og kunne derfor ikke tvinge virksomheden til at tilstå, at der forelå en overtrædelse (den appellerede doms præmis 47).

2. Appellantens kritik

18. Efter appellantens opfattelse har Retten anvendt retsreglerne forkert og tilsidesat virksomhedens ret til kontradiktion, idet den har antaget, at de spørgsmål, som Kommissionen stillede virksomheden under sin undersøgelse, var lovlige. Appellantens ret til at ikke at blive tvunget til at inkriminere sig selv er således tilsidesat. Til støtte for sit anbringende har appellanten henvist til spørgsmål 1 d, der er gengivet i bilag I til Kommissionens beslutning af 6. oktober 1997 [10]. En besvarelse af disse spørgsmål ville efter appellantens opfattelse utvivlsomt have medført, at virksomheden inkriminerede sig selv.

19. Under retsmødet har appellanten endvidere fremført, at dette anbringende ikke kan bedømmes ved en automatisk henvisning til gældende retspraksis, sådan som Retten endnu en gang har sammenfattet den i sin Mannesmann-dom. De faktiske omstændigheder, der var en del af baggrunden for afgørelsen i Mannesmann-dommen, adskiller sig meget fra dem, der er baggrunden for den foreliggende sag.

3. Kommissionens svar

20. Kommissionen har fremført, at den antagelse, som appellantens argumentation bygger på, er forkert. Det er rigtigt, at det spørgsmål, som Dalmine nævner, er gengivet under punkt 1 d i bilag I til Kommissionens beslutning af 6. oktober 1997. Men appellanten var ikke forpligtet til at besvare dette spørgsmål, hvilket også fremgår af artikel 1 i beslutningens konklusion [11].

21. Da Dalmine ikke var forpligtet til at besvare dette spørgsmål, kunne Retten med rette konstatere, at den sigtedes rettigheder ikke var tilsidesat i det foreliggende tilfælde.

22. Kommissionen bemærker yderligere, at Dalmine i øvrigt aldrig har besvaret nævnte spørgsmål 1 d.

10 — Dette spørgsmål lød således: »Angiv venligst for så vidt angår de møder, vedrørende hvilke De ikke kan finde de relevante dokumenter, følgende: formålet med disse møder, de trufne beslutninger, karakteren af de dokumenter, De modtog før og efter disse møder, de drøftede eller fastsatte markedsopdelinger (»sharing keys«) opdelt på geografiske områder og deres gyldighedsperiode med angivelse af markedsopdelingernes art (»Target Price-TP«, »Winning Price-WP«, »Proposal Price-PP«, »Rock Bottom Price-RBP«).«

11 — Denne lyder således: »Artikel 1. Dalmine skal give de oplysninger, der kræves i henhold til spørgsmål 1 b, 3 b og 8 i bilag 1 til denne beslutning, senest 30 dage efter fremsendelse af denne anmodning.«

4. Bedømmelse

23. Den ret, der tilkommer en fysisk eller juridisk person, som en undersøgelse af, om der foreligger overtrædelser af konkurrencebestemmelserne i EF-traktaten, er rettet imod, til ikke at tvinges til at inkriminere sig selv, hører til principperne om en retfærdig rettergang, hvorunder retten til kontradiktion skal overholdes.

24. I den retspraksis, der citeres ovenfor, har Domstolen og Retten udtrykkelig anerkendt denne ret.

25. Det centrale i princippet om en retfærdig procedure er, at ingen må *tvinges* [12] til at inkriminere sig selv. Uden en sådan tvang kan den part, som undersøgelsen er rettet imod, selv afgøre, om, og i givet fald hvordan, denne vil besvare det stillede spørgsmål.

26. Ved denne afgørelse kan den pågældende part lade sig lede af meget forskellige synspunkter, f.eks. fordelene og ulemperne ved at samarbejde med Kommissionen under den videre undersøgelse, kvaliteten af de indicier, der fremføres mod vedkommende, og i denne forbindelse om vedkommende mener, at undersøgelsen vil lykkes eller ej.

12 — Min fremhævelse.

27. Hvis parten ikke er frit stillet til at foretage denne afvejning, fordi den pågældende er forpligtet til at besvare de spørgsmål, der stilles denne, er indholdet af spørgsmålene afgørende for, om forbuddet mod tvang til at inkriminere sig selv er overholdt eller ej.

28. I forbindelse med bedømmelsen af det første anbringende som helhed når vi altså slet ikke til dette andet trin, der i det foreliggende tilfælde kunne indebære en forpligtelse til at undersøge indholdet af spørgsmål 1 d i bilag I til beslutningen af 6. oktober 1997 nærmere.

29. Artikel 1 i denne beslutnings konklusion indeholder nemlig en endelig sammenfatning af de spørgsmål, som Dalmine skulle besvare. Spørgsmål 1 d nævnes ikke dér.

30. Dalmine kunne således frit afgøre, om virksomheden ville besvare dette spørgsmål eller ej. Den har valgt ikke at gøre det.

31. Heraf følger, at anbringendet er ugrundet; der forelå ingen tvang, og Dalmine gav ikke noget svar, der kan anses for at inkriminere virksomheden selv.

32. Såfremt anbringendet, sådan som appellanten antydede under retsmødet, går videre og indebærer, at forbuddet mod at stille spørgsmål, der kan medføre, at den adspurgte inkriminerer sig selv, også omfatter spørgsmål, som den part, der undersøges, ikke behøver at besvare, ville dette i sin yderste konsekvens kunne føre til det absurde resultat, at en undersøgende instans ikke længere må opfordre den, der undersøges, til frivilligt at indrømme overtrædelsen, selv om der i øvrigt foreligger tyngende beviser mod denne.

33. Selv en så bred fortolkning af dette anbringende — hvis den overhovedet er mulig, for appellantens argumentation herom under retsmødet var hverken klar eller præcis — udvider således ikke muligheden for at anse anbringendet for begrundet.

B — *Andet anbringende: tilsidesættelse og urigtig anvendelse af fællesskabsretten samt tilsidesættelse af retten til kontraktion, da det blev antaget, at fordelingsnøgledokumentet lovligt og hensigtsmæssigt kunne benyttes som bevis*

1. Kontekst og Rettens overvejelser

34. I første instans gjorde appellanten gældende, at fordelingsnøgledokumentet ikke kunne anvendes som bevis for de overtrædelser, der omhandles i den anfægtede beslutnings artikel 1 og 2, da Kommissionen hverken havde oplyst, hvem der var ophavsmand til dette dokument, eller hvor det stammede fra. I mangel af sådanne oplysninger må der tages forbehold over for dette belastende dokuments ægthed og bevisværdi (den appellerede doms præmis 67).

35. I den appellerede dom har Retten under henvisning til princippet om den frie bevisbedømmelse, der anvendes i fast fællesskabsretlig retspraksis [13], anført, at mens Dalmines argumenter kan være relevante for bedømmelsen af troværdigheden og dermed bevisværdien af fordelingsnøgledokumentet, kan dette ikke anses for et bevis, der ikke lovligt kan anvendes (den appellerede doms præmis 72 og 73).

36. I første instans kritiserede appellanten desuden Kommissionen for at have anvendt referater fra afhøringerne af Dalmines tidligere ledende medarbejdere, hvis erklæringer blev afgivet under en anden — strafferetlig — undersøgelse, der er uden enhver sammen-

13 — Retten har i denne forbindelse henvist til forslag til afgørelse fra dommer Vesterdorf, der var udpeget som generaladvokat i forbindelse med Rettens dom af 24.10.1991, sag T-1/89, Rhône-Poulenc mod Kommissionen, Sml. II, s. 867, samt til Domstolens dom af 23.3.2000, forenede sager C-310/98 og C-406/98, Met-Trans og Sagpol, Sml. I, s. 1797, præmis 29, og Rettens dom af 7.11.2002, forenede sager T-141/99, T-142/99, T-150/99 og T-151/99, Vela og Tecnagrind mod Kommissionen, Sml. II, s. 4547, præmis 223.

hæng med den undersøgelse, som Kommissionen skulle gennemføre. Disse referater er ulovlige beviser. Som begrundelse for sit argument henviste appellanten til »dommen om de spanske banker« [14], der efter selskabets mening kan anvendes analogt i den foreliggende sag (den appellerede doms præmis 76 og 77).

37. Retten har afvist at anvende »dommen om de spanske banker«, idet den har fastslået, at denne retspraksis vedrører de nationale myndigheders anvendelse af oplysninger, som Kommissionen har indhentet i medfør af artikel 11 i forordning nr. 17. Denne situation er omhandlet i artikel 20 i forordning nr. 17. Følgelig henhører spørgsmålet om, hvorvidt Kommissionen lovligt kan videresende de pågældende oplysninger til en national myndighed, og spørgsmålet om, hvorvidt denne sidstnævnte myndighed er afskåret fra direkte at anvende disse oplysninger som beviser, under fællesskabsretten (den appellerede doms præmis 84 og 85).

38. Derimod er spørgsmålet om, hvorvidt de nationale kompetente myndigheder lovligt kan oversende oplysninger til Kommissionen, der er indhentet i medfør af den nationale strafferet, principielt omfattet af de nationale retsregler vedrørende gennemførelsen af de nævnte nationale undersøgelser. Dette spørgsmål skal derfor bedømmes af den nationale ret [15]. Det fremgår ikke af Dalmines argumentation, at spørgsmålet om lovligheden af videresendelsen og benyttelsen på fællesskabsniveau af de pågældende afhøringsreferater er blevet rejst for nogen kompetent italiensk domstol, og Dalmine har under alle omstændigheder heller ikke fremlagt omstændigheder, der kan vise, at denne anvendelse var i strid med de gældende bestemmelser i italiensk ret (den appellerede doms præmis 86 og 87).

39. Retten har afsluttet sin redegørelse med at konstatere, at Dalmines argumenter kun berører spørgsmålet om bevisværdigheden af de pågældende referater og ikke spørgsmålet om, hvorvidt disse kan fremlægges under nærværende sag (den appellerede doms præmis 90).

2. Appellantens argumentation

40. De kritikpunkter, appellanten har fremført, vedrører det forhold, at først fordelingsnøgledokumentet og derefter referaterne af afhøringerne af Dalmines tidligere ledende medarbejdere blev tilladt fremlagt som bevis.

41. Til underbyggelse af sit første klagepunkt har appellanten fremført, at fordelingsnøgledokumentet er anonymt på to

14 — Dom af 16.7.1992, sag C-67/91, Asociación española de Banca Privada m.fl., Sml. I, s. 4795, præmis 35 ff.

15 — Retten tilføjer, at under en sag, der er anlagt på grundlag af artikel 230 EF, er Fællesskabets retsinstanser ikke kompetente til at kontrollere, hvorvidt en retsakt udstedt af en national myndighed er lovlig efter national ret; Retten henviser i denne forbindelse analogt til Domstolens dom af 3.12.1992, sag C-97/91, Oleificio Borelli mod Kommissionen, Sml. I, s. 6313, præmis 9.

måder: Det blev ikke oplyst, hvem der gav dokumentet til Kommissionen, og det vides ikke, hvem der var ophavsmand til det, og under hvilke omstændigheder det blev udarbejdet.

42. Appellanten har under henvisning til dommen i sagen Kommissionen mod Tordeur [16], i sagen Vela og Tecnagrind mod Kommissionen samt Met-Trans og Sagpoldommen [17] gjort gældende, at Retten ikke måtte tillade, at dette dokument blev anvendt som bevis.

43. Appellanten har desuden påpeget, at det, inden et anonymt dokument kunne anvendes som bevis, under alle omstændigheder skulle undersøges, om dokumentet var overbevisende og troværdigt. Selv i så fald kunne dokumentet højst have givet grundlag for at indlede en undersøgelse, men kunne ikke selv anvendes som bevis for den påståede overtrædelse af traktatens konkurrenceregler.

44. Dalmine har i denne forbindelse gjort gældende, at den appellerede dom er selvmodsigende, for Retten anfører på den ene side, at Dalmines argumentation kan have betydning for bedømmelsen af dokumentets troværdighed, men undlader på anden side at foretage en materiel undersøgelse heraf.

45. Endelig skulle Retten have undersøgt, om der faktisk var tvingende grunde til, at Kommissionen ikke røbede, hvem der var dens meddeler.

46. Hvad angår det andet kritikpunkt har appellanten indledningsvis gjort gældende, at Kommissionen så hurtigt som muligt skulle have informeret virksomheden om, at den havde rådighed over de pågældende referater. Undladelsen heraf skal anses for en tilsidesættelse af retten til en retfærdig rettergang, der er knæsat i artikel 6, stk. 1, i den europæiske menneskerettighedskonvention (herefter »EMRK«) og præciseret i retspraksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

47. Appellanten har for det andet fremført, at Retten ganske vist tog stilling til, om det var lovligt, at referaterne blev stillet til Kommissionens rådighed, men undlod at besvare det centrale spørgsmål, om Kommissionen måtte anvende disse dokumenter i forbindelse med sin egen undersøgelse. Efter appellantens opfattelse kunne Kommissionen kun anvende disse dokumenter som et

16 — Dom af 3.10.1985, sag 232/84, Sml. s. 3223.

17 — Nævnt ovenfor i fodnote 13.

indicium, men derimod ikke som et bevis på, at Dalmine havde begået en overtrædelse [18]. Appellanten har i denne forbindelse bemærket, at de pågældende dokumenter kun havde en foreløbig karakter, og at deres troværdighed endnu ikke var konstateret i den straffesag, som de var blevet udarbejdet med henblik på.

3. Kommissionens argumentation

48. Hvad angår det første kritikpunkt har Kommissionen afvist argumentet om, at Retten ikke kunne anvende fordelingsnøgledokumentet som bevis. Appellantens argument kan ikke på nogen måde underbygges af den retspraksis, som virksomheden har anført.

49. Navnlig indeholder præmis 29 i Met-Trans og Sagpol-dommen [19] ingen argumenter for, at bevismidler, som efter de processuelle bestemmelser i medlemsstaterne ikke kan anvendes, ikke skulle kunne anvendes på fællesskabsniveau. Selv hvis denne påstand var rigtig — hvad den ikke er — ville den »lignende sag«, der skulle tages hensyn til ved bedømmelsen af, om bevismidler kan anvendes i konkurrencesager, som Kommissionen har indledt, ikke blot vedrøre straffeprocesretten i én medlemsstat, men i det mindste straffeprocesretten og den materielle strafferet i *forskellige* medlemsstater.

50. Over for argumentet om, at Retten inden den anerkendte, at fordelingsnøgledokumentet kunne anvendes som et lovligt bevismiddel, i det mindste skulle have undersøgt appellantens argumenter om dokumentets troværdighed, har Kommissionen anført, at appellanten absolut ikke fremførte sådanne argumenter i første instans. Appellanten kan derfor ikke bebrejde Retten, at den ikke undersøgte dette dokuments troværdighed.

51. Kommissionen har i denne forbindelse desuden bemærket, at spørgsmålet om fordelingsnøgledokumentets troværdighed i de to parallelle sager blev behandlet udtrykkeligt i første instans [20].

18 — Appellanten har i denne forbindelse henvist analogt til »dommen om de spanske banker«, nævnt ovenfor i fodnote 14. Heri opstilledes princippet om, at en myndighed er afskåret fra at anvende oplysninger, den er i besiddelse af, til et formål, der er det formål uvedkommende, med henblik på hvilket de blev indhentet. Hvis oplysningerne videresendes til andre myndigheder, må disse kun anvendes som indicier, der kan anvendes til at afgøre, om der bør indledes en undersøgelse. De nationale myndigheder må ikke videregive oplysningerne. Disse kan derfor ikke anvendes som bevismiddel (den nævnte doms præmis 37, 39, 42 og 53).

19 — Herefter »følger [det] af det anførte, at eftersom der ikke findes fællesskabsbestemmelser om bevisbegrebet, kan alle de bevismidler anvendes, som efter de processuelle bestemmelser i medlemsstaterne kan anvendes i lignende sager«.

20 — Rettens domme af 8.7.2004, sag T-44/00, Mannesmannröhren-Werke mod Kommissionen, Sml. II, s. 2223, præmis 94, og forenede sager T-67/00, T-68/00, T-71/00 og T-78/00, JFE Engineering m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 2501, præmis 274.

52. Retten fastslog i denne forbindelse: »Dette dokuments troværdighed [er] ubestrideligt nedsat, fordi de omstændigheder, hvorunder det blev skrevet, stort set er ukendte, og fordi Kommissionens anbringender herom ikke kan bekræftes« [21]. Alligevel har »fordelingsnøgledokumentet stadig [...] en vis bevisværdi som et element, der som led i en række samstemmende indicier, der er lagt til grund af Kommissionen, kan bestyrke visse af de afgørende udtalelser, der findes i Verlucas erklæringer vedrørende eksistensen af en markedsopdelingsaftale for sømløse OCTG-rør« [22].

53. Hvad angår appellantens argument om, at Retten med urette undlod at undersøge, om der faktisk var tvingende grunde til at hemmeligholde meddelerens identitet, har Kommissionen henvist til, at Domstolen allerede afviste dette argument i dommen i sagen Adams mod Kommissionen [23].

54. Hvad angår det andet kritikpunkt har Kommissionen fremført, at argumentet om, at den omgående skulle have informeret appellanten, så snart den havde fået rådighed over de pågældende referater, er helt ubegrundet. Denne forpligtelse kan heller ikke udledes af EMRK og retspraksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

55. I øvrigt har appellanten i henhold til gældende fællesskabsret krav på aktindsigt på det tidspunkt, hvor meddelelsen om klagepunkterne fremsendes, eller umiddelbart herefter. Dette er tilstrækkeligt til at garantere retten til kontradiktion. Appellanten har ikke kunnet sandsynliggøre, at virksomhedens ret til kontradiktion er tilsidesat i og med, at den ikke kunne få kendskab til referaterne forinden, men først på det tidspunkt, hvor klagepunkterne blev meddelt.

56. Over for appellantens andet argument har Kommissionen anført, at da Kommissionen i medfør af artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 17 kan indhente alle nødvendige oplysninger fra regeringerne og medlemsstaternes kompetente myndigheder, må den også kunne anvende de pågældende oplysninger.

57. Det var også korrekt, da Retten fastslog, at hverken Retten selv eller Kommissionen har kompetence til at kontrollere, hvorvidt sådanne oplysningers oprindelse er lovlig efter national procesret [24]. Dette tilkommer den kompetente nationale domstol.

21 — Dommen i sagen JFE Engineering m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i fodnote 20, præmis 274.

22 — Samme dom, præmis 288.

23 — Dom af 7.11.1984, sag 145/83, Adams mod Kommissionen, Sml. s. 3539, præmis 35.

24 — Den appellerede doms præmis 86.

58. Appellanten har imidlertid, sådan som Retten har bemærket [25], ikke fremført noget, der viser, at spørgsmålet om lovligheden af oversendelsen og benyttelsen på fællesskabsniveau af de pågældende referater er blevet rejst for nogen kompetent italiensk domstol.

4. Bedømmelse

59. Hvad angår første kritikpunkt i forbindelse med dette anbringende skal jeg blot henvise til mit forslag til afgørelse af dags dato i sagen Salzgitter Mannesmann (tidligere Mannesmannröhren-Werke) mod Kommissionen [26].

60. Under punkt 50-70 i dette forslag til afgørelse undersøgte jeg den pågældende appellants tilsvarende argumenter — der dog blev fremført noget mere udførligt — mod at anvende fordelingsnøgledokumentet, og jeg afviste dem.

61. Efter min opfattelse kan de overvejelser, jeg gjorde mig i denne forbindelse, fuldt ud overføres på de argumenter, som Dalmine har anført som begrundelse for sit første kritikpunkt.

62. Andet kritikpunkt i forbindelse med dette anbringende behøver jeg heller ikke at beskæftige mig længe med.

63. Jeg kan, ligesom Retten i punkt 83 i den appellerede dom, ikke finde noget holdepunkt i gældende fællesskabsret for appellantens første argument, hvorefter Kommissionen omgående skulle have informeret virksomheden, da den havde fået rådighed over de pågældende referater.

64. Princippet om en retfærdig rettergang kan efter min opfattelse ikke fortolkes således, at den forpligtelse, som ifølge appellanten påhviler Kommissionen, kan udledes heraf. Hvis Kommissionen som kompetent myndighed var forpligtet til i den første fase af sin undersøgelse at give oplysninger, der kan begrunde en formodning om, at traktatens konkurrenceregler er overtrådt, videre til dem, der mistænkes for at have deltaget i overtrædelsen, ville dette gøre det særdeles vanskeligt at fortsætte og afslutte undersøgelsen eller endog gøre det umuligt.

65. De deltagende virksomheder ville i så fald allerede i undersøgelsens indledende fase kunne træffe de nødvendige foranstalt-

25 — Den appellerede doms præmis 87.

26 — Sag C-411/04 P, der endnu verserer for Domstolen.

ninger med henblik på at hindre Kommissionen i at indhente yderligere beviser [27].

66. Det andet argument er mere kompliceret.

67. Appellanten har i det væsentlige gjort gældende, at Retten ved sin bedømmelse af spørgsmålet, om referaterne er lovlige bevismidler, der kan anvendes, ikke kunne nøjes med at undersøge, i henhold til hvilken lovgivning og ved hvilken retsinstans det skal bedømmes, om det er lovligt at videregive de beviser, der er indhentet inden for rammerne af en national strafferetlig undersøgelse, til Kommissionen, og om Kommissionen kan anvende dem som bevismiddel til støtte for den påståede overtrædelse.

68. Retten skulle desuden have spurgt sig selv, om det materiale, som Kommissionen fik fra de nationale myndigheder, og som formodentlig ikke lovligt kunne gives videre, som sådant er et lovligt bevismateriale, der kan anvendes.

69. Appellanten har i denne forbindelse henvist til »dommen om de spanske banker«, som jeg allerede har nævnt flere gange, og analogt hertil gjort gældende, at de oplysninger, som Kommissionen har modtaget fra de nationale myndigheder, kun må anvendes internt og kun som et indicium for en mulig overtrædelse, sådan som det ifølge denne dom også gælder for så vidt angår de oplysninger, som nationale myndigheder får fra Kommissionen.

70. Efter min opfattelse kan dette spidsfindige argument ikke tages til følge, idet der herved ikke tages hensyn til, at den nævnte dom fra Domstolen bygger på en systematisk analyse af Kommissionens kompetence til at indhente oplysninger, omfanget af denne kompetence og de berørte parters interesser, som Kommissionen skal inddrage, når den udøver disse beføjelser. På grundlag heraf nåede Domstolen til det resultat, at anvendelsen af oplysninger, som nationale myndigheder har modtaget fra Kommissionen, kan være underlagt begrænsninger.

71. Spørgsmålene om, hvorvidt en national myndighed over for Kommissionen kan angive, hvilke begrænsninger og betingelser der skal gælde i forbindelse med Kommissionens anvendelse af dette materiale, og om materialet kan offentliggøres, kan kun besvares af den nationale domstol på grundlag af de nationale retsregler, der skal anvendes, jf. Rettens korrekte angivelser i den appellerede doms præmis 86.

72. Heraf følger desuden, at Kommissionen, når den i henhold til artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 17 anmoder nationale myndigheder om oplysninger, har ret til at gå ud

27 — Retten har også henvist hertil i den appellerede doms præmis 83, sidste punktum.

fra, at den i det omfang, det er muligt og nødvendigt, kan anvende disse oplysninger som bevismateriale, såfremt den nationale myndighed ikke i henhold til national ret har opstillet begrænsninger og betingelser for anvendelsen af disse oplysninger. Disse oplysninger udgør derfor uanset de begrænsninger og betingelser, som de kompetente nationale myndigheder har opstillet i så henseende, lovligt bevismateriale, der kan anvendes.

73. Dette resultat er ikke i modstrid med den sigtedes ret til en retfærdig rettergang. Resultatet giver både mulighed for såvel over for Kommissionen som for Retten at gøre gældende, at den pågældende information i henhold til national lovgivning er indhentet med urette, eller at anvendelsen heraf med urette ikke er blevet underkastet betingelser eller begrænsninger.

74. Et sådant argument skal imidlertid støttes på forudgående skridt for den nationale retsinstans, der har kompetence til at fortolke de pågældende nationale retsregler, og på grundlag af praksis fra denne retsinstans.

75. Det er altså ikke tilstrækkeligt blot at påberåbe sig national ret som begrundelse for, at den pågældende nationale information ikke kan anvendes som bevismateriale. Dette ville nemlig enten medføre, at det pågældende bevis automatisk skulle afvises, eller at Fællesskabets retsinstanser blev pålagt at foretage en efterprøvelse, som den ikke har kompetence til at udføre.

76. Da det ikke fremgår af sagsakterne i første instans i denne sag, at appellanten har foretaget sig noget med henblik på at anmode den kompetente nationale retsinstans om at undersøge spørgsmålet om lovligheden af oversendelsen og Kommissionens benyttelse af de pågældende referater, og der heller ikke forligger nogen konkrete omstændigheder, der kan vise, at denne anvendelse var i strid med de gældende bestemmelser i italiensk ret, kunne Retten konstatere, at disse referater lovligt kunne fremlægges og anvendes som bevis for den overtrædelse, som Dalmine påstås at have foretaget.

77. Det andet kritikpunkt i dette anbringende skal derfor ligeledes forkastes som ugrundet.

C — *Tredje anbringende: tilsidesættelse af artikel 81 EF, idet der i den anfægtede beslutning medtages begrundelser, der ikke hænger sammen med de klagepunkter, der er meddelt appellanten*

1. Kontekst og Rettens overvejelser

78. I første instans fremførte Dalmine, at den anfægtede beslutning nævnte visse forhold, der ganske vist ikke har noget med de

konstaterede overtrædelser at gøre, men som kan skade virksomheden, f.eks. konstateringerne vedrørende reguleringen af konkurrencen på markederne uden for Fællesskabet og prisaftalen [28], der slet ikke hænger sammen med de overtrædelser, der er lagt til grund i den anfægtede beslutnings artikel 1 og 2.

79. I den appellerede doms præmis 134 fastslog Retten, »at der ikke findes nogen retsregel, på grundlag af hvilken adressaten for en beslutning under et annullationssøgsmål i medfør af artikel 230 EF kan anfægte nogle af beslutningens grunde, medmindre disse grunde har bindende retsvirkninger, som kan berøre adressatens interesser[[29]] [...]. En beslutnings grunde er principielt ikke egnet til at fremkalde sådanne virkninger. I den foreliggende sag har sagsøgeren ikke påvist, hvorledes de anfægtede grunde kan have virkninger, der kan ændre sagsøgerens retsstilling«.

2. Appellantens kritikpunkt

80. Som begrundelse for dette anbringende har appellanten i det væsentlige anført ét kritikpunkt, nemlig at Retten i den appellerede doms præmis 134 med urette undlod at tage hensyn til artikel 21, stk. 2, i forordning nr. 17. I henhold til denne bestemmelse er Kommissionen kun forpligtet til at offentliggøre »beslutningens væsentligste indhold« og skal tage hensyn til virksomhedernes berettigede interesse i beskyttelse af forretningshemmeligheder.

3. Kommissionens argumenter

81. Efter Kommissionens opfattelse var det korrekt, da Retten fastslog, at det på den ene side forholder sig således, at adressaten for en beslutning under et annullationssøgsmål ikke kan anfægte nogle af beslutningens grunde, medmindre disse grunde har bindende retsvirkninger, som kan berøre adressatens interesser, og at Dalmine på den anden side ikke har påvist, at de kritiserede dele af begrundelsen havde retsvirkninger, som kunne berøre virksomhedens retsstilling.

4. Bedømmelse

82. Dette anbringende kan ikke tages til følge. Hvis appellanten har indvendinger mod, at beslutningen nævner bestemte omstændigheder, der efter selskabets opfattelse ikke kan støtte Kommissionens kon-

28 — Sagsøgeren har i denne forbindelse henvist til den anfægtede beslutnings betragtning 54-61, 70-77 samt 121 f.

29 — Retten henviser i denne forbindelse til sin dom af 22.3.2000, forenede sager T-125/97 og T-127/97, Coca-Cola mod Kommissionen, Sml. II, s. 1733, præmis 77 og 80-85.

statering af overtrædelsen, kan selskabet, som Retten korrekt har gjort rede for, ikke anfægte dette forhold ved et søgsmål, hvorved der netop nedlægges påstand om annullation af den beslutning, hvori overtrædelsen konstateres.

83. Hvis appellanten mener, at en offentliggørelse af disse omstændigheder kan skade virksomheden, idet den medfører, at offentligheden får kendskab til forretningshemmeligheder, der skal beskyttes, eller at virksomheden muligvis bliver stillet over for erstatningskrav fra tredjemand, kan denne anmode Kommissionen om at tage hensyn hertil ved offentliggørelsen af beslutningen i EF-Tidende [30].

84. Mener appellanten alligevel, at virksomheden er blevet skadet af beslutningen i den udgave, hvori den er offentliggjort, kan den på grundlag heraf i henhold til artikel 288, stk. 2, EF anlægge sag ved Domstolen med påstand om erstatning, såfremt de øvrige forudsætninger for at anlægge en sådan erstatningssag er opfyldt. Jeg behøver derfor ikke beskæftige mig længere med bedømmelsen af dette anbringende i den foreliggende appelsag.

30 — Kommissionen har henvist til, at appellanten ikke har rejst indsigelser mod Kommissionens påtænkte offentliggørelse af den udgave af beslutningen, der ikke er fortrolig.

D — *Fjerde anbringende: retlig fejl, urigtig bedømmelse af faktiske omstændigheder og manglende begrundelse med hensyn til den overtrædelse, der er lagt til grund i den anfægtede beslutnings artikel 1*

— *Femte anbringende: retlig fejl, urigtig bedømmelse af beviser og manglende begrundelse hvad angår overtrædelsens påvirkning af samhandelen mellem medlemsstater*

1. Kontekst og Rettens overvejelser

85. I første instans anfægtede Dalmine artikel 1 i Kommissionens beslutning ud fra to kritikpunkter:

— Beslutningen er ikke i overensstemmelse med begrundelseskravet i henhold til artikel 253 EF, og den er behæftet med en fejl i forbindelse med anvendelsen af artikel 81 EF. Virksomheden bemærker nærmere, at eftersom Kommissionen ikke havde foretaget en grundig analyse af det relevante marked, var den ikke i stand til at bedømme, om betingelserne for anvendelse af artikel 81, stk. 1, EF var opfyldt, hvorfor den har tilsidesat denne bestemmelse (den appellerede doms præmis 137).

— Virksomhedens deltagelse i overtrædelsen, der omhandles i den anfægtede beslutnings artikel 1, har ikke haft nogen mærkbar virkning på konkurrencen, bl.a. på grund af virksomhedens beskedne stilling på det italienske marked for OCTG-standardrør og projektledningsrør, og fordi den ikke overholdt reglerne for det pågældende kartel (den appellerede doms præmis 159).

86. Det første anbringende blev i den appellerede doms præmis 138-141 underbygget med tre udsagn:

— Kommissionen har ikke angivet nøjagtige data vedrørende markedet for OCTG-rør med standardgevind og projektledningsrør; den støttede sig på data vedrørende langt større produktudsnit. På denne måde giver oversigten i den anfægtede beslutnings betragtning 68 et fuldstændig fordrejet billedet af det italienske marked for OCTG-rør med standardgevind. Kommissionens undersøgelse af det relevante marked har derfor ingen værdi (den appellerede doms præmis 138 og 139).

— Dalmine står ganske vist ret stærkt med hensyn til salgene af projektledningsrør på det italienske marked, men disse udgør kun en lille del af de ledningsrør, der sælges på det italienske marked (den appellerede doms præmis 141).

87. Retten gik udførligt ind på disse argumenter i præmis 145-158.

88. Det første argument undersøgte Retten i den anfægtede doms præmis 145-151. Efter at Retten i præmis 145 og 146 havde sammenfattet den relevante retspraksis vedrørende begrundelseskravet og vedrørende klagepunkter, hvormed overflødige betragtninger anfægtes, henviste den i præmis 147 til den faste retspraksis, hvorefter det ikke påhviler Kommissionen at påvise en skadelig virkning for konkurrencen for at kunne bevise en overtrædelse af artikel 81 EF, når det er godtgjort, at der foreligger en aftale eller en samordnet praksis, der har til formål at begrænse konkurrencen.

89. Herefter følger i præmis 148 det centrale i Rettens overvejelser: »[...] Kommissionen [har] i den foreliggende sag i det væsentlige støttet sig på det konkurrencebegrænsende formål med aftalen om opdeling af markederne, herunder det tyske, britiske, franske og italienske marked, som begrundelse for at fastslå, at den i den anfægtede beslutnings

artikel 1 angivne overtrædelse forelå, og at den har fremlagt dokumentbeviser til støtte herfor (jf. navnlig den anfægtede beslutnings betragtning 62-67 samt dommen i sagen JFE Engineering m.fl. mod Kommissionen, præmis 111 ovenfor, præmis 173-337)« [31].

90. I den appellerede doms præmis 149 og 151 har Retten draget følgende konklusioner heraf:

— Den anfægtede beslutnings betragtning 68, som vedrører virkningerne af den nævnte aftale, er en alternativ begrundelse for, at overtrædelsen forelå, som dermed strengt taget er overflødig inden for den generelle opbygning af den anfægtede beslutnings betragtninger. Selv om det antages, at Dalmine måtte kunne bevise, at denne alternative begrundelse er utilstrækkelig, nytter dette ikke noget, da aftalens konkurrencestridige formål allerede er godtgjort i den foreliggende sag.

— Eftersom Kommissionen ikke er forpligtet til at påvise en skadelig virkning for konkurrencen for at kunne bevise en overtrædelse af artikel 81 EF, når den har godtgjort, at der foreligger en aftale, som har til formål at begrænse konkurrencen, er Dalmines argumenter vedrørende aftalens virkninger irrelevante i den foreliggende sammenhæng.

91. Retten har undersøgt det andet argument i den appellerede doms præmis 152-155:

— Kommissionen har baseret sig på en række beviser vedrørende den påtalte aftales formål, *hvis relevans Dalmine ikke anfægter* [32], navnlig på Verlucas erklæringer, og ikke kun på det bevis, hvis bevisværdi kritiseres af Dalmine. Selv om denne kritik var berettiget, kunne den derfor ikke i sig selv føre til annullation af den anfægtede beslutning (præmis 152).

— I øvrigt passer Biasizzos vidneforklaring med hans kollegers, og det er ubestridt, at han i en vis periode var ansvarlig for salg af de produkter, som nævnes i beslutningen (præmis 153 og 154).

31 — Retten henviser i denne forbindelse til sin dom af samme dato (den 8.7.2004, nævnt ovenfor i fodnote 20), hvor den måtte foretage en nøje undersøgelse af bevisværdien af det skriftlige bevismateriale, som Kommissionen anførte i beslutningens betragtning 62-67.

32 — Min fremhævelse.

— Derfor er Biasizzos vidneforklaring troværdig, navnlig i det omfang den bestyrker Verlucas erklæringer vedrørende eksistensen af aftalen om opdeling af hjemmemarkederne (præmis 155).

92. Det tredje argument, hvorefter den markedsopdelingsaftale, der sanktioneres i beslutningens artikel 1, ikke har påvirket samhandelen mellem medlemsstaterne, har Retten afvist, idet den har fastslået, at en aftale, der har til formål at opdele de nationale markeder i Fællesskabet, således som den aftale, den foreliggende sag vedrører, nødvendigvis har den potentielle virkning — der konkretiseres ved aftalens gennemførelse — at begrænse omfanget af samhandelen inden for Fællesskabet [33] (den appellerede doms præmis 156 og 157).

93. Retten har afvist det andet kritikpunkt, der blev gjort gældende i første instans, med følgende to argumenter:

— Kommissionen har lagt vægt på det konkurrencebegrænsende formål med den markedsopdelingsaftale, som Dalmine deltog i, hvorfor de eventuelt manglende beviser for de konkurrencebegrænsende virkninger af Dalmines individuelle adfærd er uden betydning for konstateringen af, at der for virksomhedens vedkommende foreligger den overtrædelse, der er fastslået i den anfægtede beslutnings artikel 1 (den anfægtede doms præmis 161) [34].

— Hvad angår Dalmines påstand om, at virksomheden i praksis havde bevaret sin handlefrihed, minder Retten om, at det følger af fast retspraksis [35], at når en virksomhed deltager i møder med andre virksomheder, og den ikke klart tager afstand fra mødernes indhold, hvorved den giver de andre deltagere det indtryk, at den deltager i det kartel, der er resultatet af de nævnte møder, og at den vil rette sig efter det, kan den anses for at deltage i det pågældende kartel (den appellerede doms præmis 162).

2. Appellantens kritikpunkter

94. Appellanten har støttet sit fjerde anbringende på to kritikpunkter.

33 — Retten har i denne sammenhæng henvist til sin dom af 28.2.2002, sag T-395/94, Atlantic Container Line m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 875, præmis 79 og 90, og Domstolens dom af 25.10.2001, sag C-475/99, Ambulanz Glöckner, Sml. I, s. 8089, præmis 48.

34 — Retten har i denne sammenhæng bl.a. henvist til Cement-dommen, nævnt ovenfor i fodnote 9, præmis 1084-1088.

35 — Jf. bl.a. Rettens dom af 17.12.1991, sag T-7/89, Hercules Chemicals mod Kommissionen, Sml. II, s. 1711, præmis 232, af 10.3.1992, sag T-12/89, Solvay mod Kommissionen, Sml. II, s. 907, præmis 98, og af 6.4.1995, sag T-141/89, Tréfileurope mod Kommissionen, Sml. II, s. 791, præmis 85 og 86, samt Cement-dommen, nævnt ovenfor i fodnote 9, præmis 1353.

95. Ved det første kritikpunkt, som appellanten har gjort nøje rede for, har virksomheden påstået, at Retten har gengivet de faktiske omstændigheder urigtigt og givet en mangelfuld begrundelse for, at der foreligger en overtrædelse som nævnt i beslutningens artikel 1.

96. Appellanten har gjort gældende, at virksomheden med de argumenter, den fremførte i første instans — i modsætning til, hvad Retten fandt — først og fremmest ville modbevise, at den påståede aftale påvirkede det pågældende produktmarked mærkbart, men at virksomheden i første række gjorde dette for at afkræfte eller i det mindste så alvorlig tvivl om påstanden om, at der overhovedet har eksisteret en sådan markedsopdelingsaftale.

97. Retten har begået en dobbelt fejl ved i de citerede dele af den appellerede dom uden videre og uden at foretage en undersøgelse af de dokumentbeviser, der nævnes i den anfægtede beslutnings betragtning 53, 54 og 62-67, at gå ud fra, at selve eksistensen af en markedsopdelingsaftale var bevist, og idet den følgelig ikke mente, at det var nødvendigt at undersøge de markedsforhold, af hvilke det eventuelt kunne udledes, at en sådan aftale forelå.

98. Virksomhedens argumenter i første instans skulle have foranlediget Retten til at undersøge alle bevismidler, der nævnes udtrykkelig i beslutningen, og spørge sig selv, om disse var et tilstrækkeligt bevis på, at der eksisterede en aftale om opdeling af markederne i Fællesskabet.

99. Appellanten har herefter nævnt følgende beviser, som Retten efter virksomhedens opfattelse med urette har undladt at undersøge:

— Verlucas erklæring (beslutningens betragtning 53)

— dokumentet »entretien BSC« (beslutningens betragtning 62)

— British Steels svar af 31. oktober 1997 på Kommissionens begæring om oplysninger (beslutningens betragtning 54)

— Biasizzos erklæring til statsadvokaten i Bergamo (beslutningens betragtning 54 og 64)

— Bechers erklæring (beslutningens betragtning 63)

— Dalmines skriftlige svar af 4. april 1997 på den begæring om oplysninger, som Kommissionen fremsatte den 13. februar 1997 (beslutningens betragtning 65).

100. Efter appellantens opfattelse måtte en nærmere undersøgelse af alle disse beviser have ført til den konklusion, at det ikke på grundlag af dem kunne sluttes, at der forelå en markedsopdelingsaftale som omhandlet i artikel 1 i beslutningen.

101. Appellantens andet kritikpunkt går ud på, at en undersøgelse af de pågældende produktmarkeder inden for Fællesskabet, hvilket Retten undlod at foretage, skulle have medført en afvisning af, at der forelå en aftale om opdeling af hjemmemarkederne inden for Fællesskabet.

102. Af de oplysninger, om appellanten har forelagt desangående, og som er i modstrid med oversigten i den anfægtede beslutnings betragtning 68, kan det eventuelt udledes, at der foreligger en aftale om opdeling af hjemmemarkederne vedrørende projektledningsrør, hvorimod der under ingen omstændigheder kan foreligge en sådan aftale vedrørende OCTG-rør med standardgevind.

103. Selv hvis man går ud fra, at der forelå en eller anden form for aftale mellem de europæiske og japanske producenter, og selv hvis denne aftale vedrørte fællesmarkedet, fremgår det af ovennævnte forhold, at denne aftale ikke blev anvendt og i hvert fald på ikke på nogen måde påvirkede markedsbevægelserne.

104. Appellanten har desuden gjort gældende, at artikel 81 EF ikke må fortolkes og anvendes således, at en forbudt aftales konkrete påvirkninger ligestilles med aftalens formål, såfremt aftalen ikke er blevet overholdt og således ikke har medført nogen påvirkninger. En ligestilling af formålet med og virkningerne af en aftale, der påstås at bestå, kan føre til en uforholdsmæssig sanktionering i alle de tilfælde, hvor de pågældende konkurrencestridige aftaler ikke er blevet anvendt og i hvert fald ikke har medført nogen mærkbare påvirkninger.

105. På grundlag af disse to kritikpunkter påstår appellanten ophævelse af den appellerede doms præmis 145-155 samt 161 og 162 med alle de konsekvenser, dette har for den anfægtede beslutning og den bøde, der er pålagt Dalmine ved denne.

106. Det femte anbringende består af ét kritikpunkt, nemlig at da hverken Kommissionen i sin beslutning har påvist eller Retten i sin dom har fastslået, at der forelå en markedsopdelingsaftale, er Rettens opfattelse, hvorefter en sådan aftale automatisk påvirker samhandelen mellem staterne, uholdbar.

107. Selv hvis det — hvilket ikke er tilfældet — var påvist, at der eksisterede en sådan aftale, skulle Retten have undersøgt, om aftalen faktisk havde følger for samhandelen

mellem staterne, eftersom de faktiske og potentielle følger, som Retten selv har bemærket, ikke kunne være ubetydelige.

108. Da det i den anfægtede beslutning ikke påvises troværdigt, at der har været sådanne ikke ubetydelige følger, kunne Retten ikke konkludere, at betingelserne for at anvende artikel 81, stk. 1, EF var opfyldt.

3. Kommissionens argumenter

109. Over for det første kritikpunkt i forbindelse med det fjerde anbringende har Kommissionen anført, at Dalmine i første instans ikke rejste nogen indsigelser mod de dokumentbeviser, som Kommissionen i den anfægtede beslutnings betragtning 53 og 54 samt 62-67 anførte som bevis på, at der eksisterede en markedsopdelingsaftale.

110. Dalmine påstod derimod i første række, at beviserne ikke kunne tages til følge, idet visse af beviserne var utroværdige, især fordelingsnøgledokumentet og Biasizzos erklæringer. I første instans forsøgte Dalmine endvidere frem for alt at påvise, at det ikke var lykkedes Kommissionen:

— at foretage en korrekt bedømmelse af konkurrencepåvirkningerne af den aftale, der var truffet mellem producenterne, samt overtrædelsens alvor og den rolle, som de forskellige deltagere havde spillet ved aftalens gennemførelse

— at afklare, om aftalen medførte konkurrencebegrænsninger, rent faktisk blev overholdt eller i det hele taget var egnet til at begrænse eller fordreje konkurrencen

— at erkende, at Dalmines markedsposition var svag, at virksomhedens rolle i forbindelse med aftalen var ringe, og at de fordele, som den kunne have opnået ved den, var ubetydelige.

111. Hverken stævningen eller svarskriftet i første instans indeholder nogen form for indsigelse fra Dalmine mod bevisværdien eller troværdigheden af beviserne, og virksomheden fremfører først dette synspunkt for en retsinstans nu.

112. Appellanten kan derfor ikke gøre gældende, at de pågældende bevismidler blev bedømt forkert i den appellerede dom, idet virksomheden ikke på noget tidspunkt anmodede Retten om at tage stilling hertil.

113. Kommissionen påstår derfor, idet den støtter sig til Domstolens praksis [36], hvorefter parterne under appellen ikke må fremføre anbringender, de ikke har påberåbt sig i første instans, at dette kritikpunkt skal afvises fra realitetsbehandling, bortset fra for så vidt angår Biasizzos erklæringer.

114. Appellantens indvendinger imod de dele i den appellerede dom, der henviser til disse erklæringer, kan imidlertid ikke tages til følge, når der henses til Rettens konstatering sidst i præmis 152: »Selv om kritikken er berettiget, kan den [...] ikke i sig selv føre til annullation af den anfægtede beslutning.«

115. Det andet kritikpunkt til støtte for anbringendet kan efter Kommissionens opfattelse heller ikke tages til følge, hvis man lægger Domstolens og Rettens omfattende og faste praksis til grund [37], hvorefter det er ufornødent at undersøge, hvilke konkrete virkninger en (forbudt) aftale har, når det kan fastslås, at dens formål er at begrænse, forhindre eller fordreje konkurrencen.

116. Med hensyn til appellantens femte anbringende har Kommissionen gjort gældende, at virksomheden for Retten på ingen måde bestred, at aftalen havde til formål at opdele de nationale markeder. Retten støttede sig derfor med rette til den retspraksis, hvorefter det ikke er nødvendigt at bevise, at samhandelen inden for Fællesskabet faktisk er påvirket mærkbart, for at kunne anvende artikel 81, stk. 1 EF, men at det er tilstrækkeligt, at der føres bevis for, at aftalen kan have en sådan virkning [38].

4. Bedømmelse

117. Den største del af det første kritikpunkt til støtte for det fjerde anbringende skal åbenlyst afvises fra realitetsbehandling. Det er kun nødvendigt at undersøge, om kritikken er begrundet, for så vidt den vedrører præmis 152-155 i den appellerede dom, hvori Retten afviste Dalmines indsigelser mod Biasizzos erklæringer.

118. Dette følger efter min opfattelse nødvendigvis af Rettens efterprøvelse af de faktiske konstateringer i den appellerede

36 — Kommissionen har i denne forbindelse henvist til dom af 1.6.1994, sag C-136/92 P, Kommissionen mod Brazzelli Lualdi m.fl., Sml. I, s. 1981, præmis 59, og af 1.7.1999, sag C-155/98 P, Alexopoulou mod Kommissionen, Sml. I, s. 4069, præmis 40 og 41.

37 — Kommissionen har i denne forbindelse bl.a. henvist til dom af 27.1.1987, sag 45/85, Verband der Sachversicherer mod Kommissionen, Sml. s. 405, præmis 39, af 10.3.1992, sag T-14/89, Montedipe mod Kommissionen, Sml. II, s. 1155, præmis 265, og af 15.9.1998, forenede sager T-374/94, T-375/94, T-384/94 og T-388/94, European Night Services m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 3141, præmis 136.

38 — Ud over de domme, der citeres i den appellerede dom, har Kommissionen bl.a. også henvist til dom af 1.2.1978, sag 19/77, Miller mod Kommissionen, Sml. s. 131, og af 21.1.1999, forenede sager C-215/96 og C-216/96, Bagnasco m.fl., Sml. I, s. 135, præmis 48.

doms præmis 152, andet punktum: »Det er i den forbindelse tilstrækkeligt at konstatere, at Kommissionen i den anfægtede beslutning har baseret sig på en række beviser vedrørende den påtalte aftales formål, *hvis relevans Dalmine ikke anfægter*, navnlig på Verlucas kortfattede, men klare erklæringer, og ikke kun på det bevis, hvis bevisværdi kritiseres af Dalmine« [39].

119. Når man ser på de skriftlige indlæg i første instans, fremgår det uomtvisteligt, at Dalmine i denne instans ikke bestred, at den aftale, som Kommissionen har lagt til grund i den anfægtede beslutnings artikel 1, eksisterede, men derimod gjorde gældende, at aftalen ikke vedrørte hjemmemarkederne i Fællesskabet og således ikke henhørte under forbuddet i artikel 81, stk. 1, EF.

120. Som begrundelse for denne opfattelse fremførte Dalmine to anbringender under den skriftlige forhandling i første instans:

a) Begrundelsen var utilstrækkelig og selvmodsigende, og artikel 81, stk. 1, EF blev tilsidesat for så vidt angår markedsanalysen, de berørte virksomheders adfærd på markedet, især den rolle, som Dalmine spillede i denne forbindelse, og for så vidt angår bedømmelsen af den konkurrencebegrænsende karakter af den aftale, som blev indgået inden for rammerne af Europa-Japan-klubben [40].

b) Dalmines ubetydelige rolle inden for rammerne af aftalerne mellem producenterne [41].

121. I sin udførlige begrundelse for det første anbringende i stævningen i første instans rettede Dalmine indledningsvis sin kritik imod den manglende omhu, hvormed Kommissionen afgrænsede det relevante marked, sådan som det fremgår af oversigten i den anfægtede beslutnings betragtning 68 og oversigten i bilag I til denne beslutning. Kommissionen skelnede i beslutningen med urette ikke mellem OCTG-rør med standgevind og OCTG-rør generelt eller mellem projektledningsrør og ledningsrør generelt [42]. Derefter omtalte Dalmine nærmere det italienske marked og virksomhedens position på dette marked og anførte, at Kommissionen ikke havde undersøgt virksomhedernes faktiske adfærd på de specifikke markeder for OCTG-rør med standardgevind og projektledningsrør korrekt [43]. Dalmine

39 — Min fremhævelse.

40 — Punkt 104-121 i stævningen og punkt 36-51 i replikken i første instans.

41 — Punkt 122-131 i stævningen og punkt 52-57 i replikken i første instans.

42 — Punkt 105-112 i stævningen og punkt 37-42 i replikken i første instans.

43 — Punkt 113-116 i stævningen og punkt 45-49 i replikken i første instans.

bestred endvidere troværdigheden af Biasizzos skriftlige erklæringer [44]. Til sidst henviste Dalmine endvidere til, at virksomheden på fællesskabsmarkedet uden for Italien havde afsat visse mængder af projektledningsrør, og at Kommissionen undlod at undersøge konkurrenceforholdene vedrørende svejsede rør i forhold til sømløse rør behørigt [45].

122. Argumenterne til støtte for sidstnævnte anbringende berører i første omgang Dalmines position på de relevante produktmarkeder, der ikke gav virksomheden mulighed for at optræde som markedsførende; der blev med urette ikke taget hensyn hertil i den anfægtede beslutning [46]. Desuden tog Dalmine ved sin adfærd på markedet ikke større hensyn til de bestående karteller, der i øvrigt ikke var synderligt restriktive og i praksis kun havde ringe virkninger. Desuden var der ikke nogen sanktionsmekanisme i forbindelse med kartellerne [47]. Endelig skadede kartellerne som følge af prisudviklingen ikke forbrugerne og havde ringe betydning for den samlede handel på de pågældende markeder [48].

123. Det fremgår ikke af disse passager i stævningen og replikken i første instans, at Dalmine udtrykkelig benægtede, at der som sådan bestod en markedsopdelingsaftale, hvilket bestyrkes af de beviser, der er nævnt i den anfægtede beslutnings betragtning 53 og 54 samt 62-67.

124. Såfremt appellanten med sine argumenter under retsmødet ville gøre gældende, at det ikke kan udledes af de øvrige beviser, der er nævnt i betragtning 53 og 54 samt 62-67, at der består en markedsopdelingsaftale inden for Fællesskabet [49], har selskabet forsøgt at fremføre et nyt anbringende [50]. Retten har med rette undladt at tage stilling hertil.

125. Reglen i artikel 48, stk. 2, i Rettens procesreglement, hvorefter der ikke må fremsættes nye anbringender under sagens behandling, skal nemlig fortolkes snævert [51].

44 — Punkt 117-118 i stævningen og punkt 50 og 51 i replikken i første instans.

45 — Punkt 119 og 120 i stævningen og punkt 48 i replikken i første instans.

46 — Punkt 122-124 i stævningen og punkt 52-55 i replikken i første instans.

47 — Punkt 125-127 i stævningen og punkt 56 og 57 i replikken i første instans.

48 — Punkt 128-131 i stævningen i første instans.

49 — Den skriftlige affattelse af appellantens anbringende under den mundtlige forhandling i første instans, der er fremlagt i replikken i appellen, svarer groft set til appellantens redegørelse under punkt 37a i appelskriftet.

50 — Indholdet af de argumenter, som appellanten nu fremfører under punkt 37a i appelskriftet, svarer i vidt omfang til de argumenter, som virksomheden fremførte for sent i første instans, nemlig under retsmødet.

51 — Af den omfattende retspraksis skal jeg nævne Rettens dom af 9.7.1997, sag T-4/96, S. mod Domstolen, Sml. II, s. 1125, præmis 104, af 29.2.1996, sag T-547/93, Lopes mod Domstolen, Sml. Pers. I-A, s. 63, og II, s. 185, præmis 39, af 7.2.2001, sag T-186/98, Inpesca mod Kommissionen, Sml. II, s. 557, præmis 33-35, samt kendelse af 21.11.1996 i sag T-53/96, Syndicat des producteurs de viande bovine m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 1579, præmis 20-26.

126. Dette skyldes, at en retfærdig rettergang indebærer, at en sagsøgers modpart fra begyndelsen af skal være i stand til fuldt ud at tage til genmæle over for den kritik, der rettes mod ham. Det er derfor, bortset fra den begrænsede undtagelse, der er opstillet i artikel 48, stk. 2, i Rettens procesreglement, udelukket at fremføre nye anbringender i en senere fase i sagen; dette kan heller ikke ske i form af en »fortolkning« af angivelserne i stævningen [52].

127. Lad mig i denne forbindelse også bemærke, at sagsøgerne i den parallelle sag T-44/00 [53] og de forenede sager T-67/00, T-68/00, T-71/00 og T-78/00 [54] klart har bestridt værdien af de beviser, som Kommissionen har fremlagt til støtte for en markedsopdelingsaftale. Retten har foretaget en nøje undersøgelse af de anbringender, der udtrykkeligt blev fremført herom [55].

128. Jeg fastslår derfor, at det var korrekt, da Retten i den appellerede doms præmis 152, andet punktum, konstaterede, at Dalmine ikke har anfægtet rækken af beviser vedrørende den påtalte aftales formål. Heraf følger, at de relevante dele af det første kritikpunkt, der anføres til støtte for det fjerde anbringende, først blev fremført under appellen og derfor skal afvises fra realitetsbehandling [56].

129. Efter min opfattelse skal den øvrige del af det første kritikpunkt, der er rettet mod den begrundelse, hvormed Retten forkastede appellantens indsigelser mod Biasizzos erklæringer, ligeledes afvises.

130. Som Retten allerede selv bemærkede i den anfægtede doms præmis 152, kan Dalmines kritik af bevisværdien af Biasizzos erklæringer, selv om den er berettiget, ikke i sig selv føre til annullation af den anfægtede beslutning, der jo bygger på en række beviser, navnlig Verlucas klare erklæringer.

131. Da jeg ovenfor har fastslået, at disse bevisers relevans ikke blev bestridt på — retsgyldig — vis i første instans og derfor

52 — Jf. i denne retning allerede Domstolens kendelse af 14.7.1964, sag 76/63, Prakash mod Kommissionen, org.ref.: Rec. 1965, s. 721.

53 — Nævnt ovenfor i fodnote 20.

54 — Nævnt ovenfor i fodnote 20.

55 — Rettens konstateringer herom er genstand for den appel, der verserer for Domstolen i sag C-411/04 P, Salzgitter Mannesmann (tidligere Mannesmannröhren-Werke) (EUT C 273, s. 24), og i de forenede sager C-403/04 P og C-405/04 P, Sumitomo Metal Industries og Nippon Steel (EUT C 284, s. 9 og 10).

56 — Jf. bl.a. Domstolens dom af 2.3.1994, sag C-53/92 P, Hilti mod Kommissionen, Sml. I, s. 667, præmis 49, og af 1.6.1994 i sagen Kommissionen mod Brazzelli Lualdi m.fl., nævnt ovenfor i fodnote 36, præmis 57-60, samt kendelse af 25.1.2001, sag C-111/99 P, Lech-Stahlwerke mod Kommissionen, Sml. I, s. 727, præmis 25.

heller ikke længere kan bestrides i appellen, kan dette forhold, også selv om appellantens indvendinger mod den pågældende del af den appellerede dom måtte være begrundet, ikke føre til ophævelse af denne dom. Følgelig skal denne del af første kritikpunkt ligeledes afvises fra realitetsbehandling [57].

132. Med sit andet kritikpunkt til støtte for fjerde anbringende har appellanten anfægtet en af de klassiske læresætninger om fortolkningen og anvendelsen af artikel 81, stk. 1, EF [58], hvorefter det, hvis en aftale har til formål at begrænse konkurrencen mellem deltagerne og/eller tredjemænd, ikke er nødvendigt at undersøge, hvilke virkninger aftalen har på konkurrencen.

133. Appellanten har over for denne retspraksis indvendt, at den ikke giver nogen eller i hvert fald ikke tilstrækkelig mulighed for at foretage en nuanceret anvendelse i de tilfælde, hvor en virksomhed, der deltager i en aftale, enten ikke eller kun i begrænset omfang har holdt sig til aftalen, eller virksomhedens adfærd ikke har kunnet påvirke konkurrenceforholdene på markedet i væsentlig grad.

134. Faktisk har Domstolen og Retten hidtil set meget strengt på aftaler, der tydeligt har til formål at begrænse eller fordreje konkurrencen. Kendte tilfælde er horisontale prisaftaler [59] og aftaler, der har til formål at opnå en områdebeskyttelse [60], såsom aftalen i den foreliggende sag.

135. En deltager i en sådan aftale kan i henhold til fast praksis ikke til sit forsvar anføre, at virksomheden slet ikke eller kun delvis har anvendt aftalen [61], eller at det bidrag, den har ydet, ikke har kunnet være andet end virkningsløst [62]; disse forhold har i henhold til retspraksis ingen betydning for, om det kan konstateres, at der foreligger en overtrædelse af artikel 81, stk. 1, EF. Et sådant argument kan højst inddrages ved fastsættelsen af bødebeløbet.

57 — Jf. bl.a. dom af 11.3.1997, sag C-264/95 P, Kommissionen mod UIC, Sml. I, s. 1287, præmis 48, og af 16.9.1997, sag C-362/95 P, Blackspur m.fl. mod Rådet og Kommissionen, Sml. I, s. 4775, præmis 18-23.

58 — Jf. allerede dom af 30.6.1966, sag 56/65, Société technique minière, Sml. 1965-1968, s. 211, org.reg.: Rec. s. 337. Retspraksis er senere bekræftet mange gange, bl.a. i den nyligt afsagte dom fra Retten af 19.3.2003, sag T-213/00, CMA CGM m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 913, præmis 175, 177-179 og 183.

59 — Bl.a. dom af 11.7.1989, sag 246/86, Belasco m.fl. mod Kommissionen, Sml. s. 2117, præmis 12.

60 — Bl.a. dom af 15.5.1975, sag 71/74, Frubo mod Kommissionen, Sml. s. 563, præmis 37 og 38, og af 14.7.1994, sag T-66/92, Herlitz mod Kommissionen, Sml. II, s. 531, præmis 29.

61 — Jf. allerede dommen i sagen Miller mod Kommissionen, nævnt ovenfor i fodnote 38, præmis 6 og 7; desuden bl.a. dom af 11.1.1990, sag C-277/87, Sandoz mod Kommissionen, Sml. I, s. 45, præmis 13, og af 14.7.1994, sag T-77/92, Parker Pen mod Kommissionen, Sml. II, s. 549, præmis 55.

62 — Jf. bl.a. Cement-dommen, nævnt ovenfor i fodnote 9, præmis 1085-1088.

136. Grunden til denne strenge fortolkning er, at aftaler, der har et konkurrencebegrænsende formål, i reglen er alvorlige overtrædelser af artikel 81, stk. 1, EF, der som sådan indebærer en stor fare for konkurrenceforholdene og samhandelen mellem staterne. Enhver deltager på markedet, der medvirker i sådanne aftaler, må være klar over, at disse som sådan er ulovlige.

137. På baggrund heraf er der efter min opfattelse ingen grund til at tage det forslag til følge, der er indeholdt i dette kritikpunkt. Dette gælder så meget mere, som de konsekvenser, der ville følge heraf — en betydelig skærpelse af Kommissionens opklarings- og bevisbyrde, idet Kommissionen da også skulle undersøge og påvise følgerne af den pågældende overtrædelse af artikel 81, stk. 1, EF, der i sig selv er alvorlig — ville begrænse effektiviteten af denne centrale regel i EF-traktaten i alvorlig grad.

138. Jeg foreslår derfor, at dette kritikpunkt afvises som ugrundet.

139. Det femte anbringende, der især er rettet imod den appellerede doms præmis 156-158, er efter min mening også ugrundet.

140. Den aftale, der er omhandlet i artikel 1 i den beslutning, som blev anfægtet i første instans, havde både en opdeling af markederne uden for og inden for Fællesskabet til genstand.

141. Da Dalmine i første instans blot gjorde gældende, at denne aftale ikke har påvirket samhandelen mellem medlemsstaterne, og da selskabet — som jeg har fastslået ovenfor — ikke retsgyldigt anfægtede konstateringen af, at en sådan påvirkning forelå, kunne Retten i præmis 156 nøjes med at henvise til fast praksis [63], hvorefter en aftale kan antages at påvirke handelen mellem medlemsstater, hvis det på grundlag af en flerhed af omstændigheder kan forudses, at den kan have en sådan virkning.

142. Henset til, at den foreliggende sag drejer sig om en aftale, der havde til formål at opdele markederne, kunne Retten i den appellerede doms præmis 157 uden videre antage, at en mærkbar påvirkning af samhandelen mellem medlemsstaterne kunne være det tilsigtede formål med aftalen [64].

63 — Retten har her henvist til sin dom i sagen Atlantic Container Line m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i fodnote 33, præmis 79 og 90. Denne afgørelse, der var meget ny på det tidspunkt, hvor den appellerede dom blev afsagt, bygger på ældre, fast praksis fra Domstolen, bl.a. dommen i sagen Miller mod Kommissionen, nævnt ovenfor i fodnote 38, præmis 15, dom af 25.10.1983, sag 107/82, AEG Telefunken mod Kommissionen, Sml. s. 3151, præmis 60, og dommen i sagen Bagnasco m.fl., nævnt ovenfor i fodnote 38, præmis 48.

64 — At påvirkningen af samhandelen mellem staterne skal have en vis betydning, fremgår af Domstolens dom i Ambulanz Glöckner-sagen, nævnt ovenfor i fodnote 33, præmis 48.

143. Selv hvis aftalen ikke havde noget andet formål end en gensidig afskærmning af fællesskabsmarkedet og de japanske producenters hjemmemarked, kunne den have påvirket samhandelen mellem medlemsstaterne mærkbart. Importbegrænsninger for bestemte produkter på fællesskabsmarkedet har nemlig nødvendigvis betydning for sammensætningen og for det meste også omfanget af de handelsstrømme inden for Fællesskabet, der vedrører disse produkter.

144. Det femte anbringende kan allerede af denne grund ikke tages til følge.

145. For så vidt det ved dette anbringende gøres gældende, at Retten i de omtalte præmisser i den appellerede dom med urette lagde til grund, at appellanten i første instans ikke bestred, at der eksisterede en markedsopdelingsaftale, henviser jeg til min redegørelse vedrørende første kritikpunkt i forbindelse med det fjerde anbringende. Dér nåede jeg frem til den konklusion, at Retten på grundlag af argumenterne i stævningen og replikken i første instans kunne og skulle gå ud fra, at Dalmine ikke bestred, at der som sådan eksisterede en aftale.

E — *Sjette, syvende og ottende anbringende*

— magtfordrejning, urigtig retsanvendelse og forkert bedømmelse af faktiske omstændigheder for så vidt angår den overtrædelse, som er lagt til grund i den anfægtede beslutnings artikel 2

— magtfordrejning, urigtig retsanvendelse og forkert bedømmelse af virkningerne af den overtrædelse, som er lagt til grund i den anfægtede beslutnings artikel 2

— urigtig retsanvendelse og forkert bedømmelse af faktiske omstændigheder for så vidt angår klausulerne i leveringsaftalen mellem Dalmine og British Steel

1. De faktiske omstændigheder og Rettens overvejelser

146. Omstændighederne omkring den overtrædelse, der lægges til grund i artikel 2, beskrives i betragtning 78-97 til den beslutning, der blev anfægtet i første instans.

147. I forbindelse med beskyttelsen af hjemmemarkederne opstod der i 1990 et problem, da British Steel påtænkte at indstille produktionen af varmvalsede sømløse stålrør. Dermed ville det britiske marked miste sin nationale karakter.

148. For at råde bod på dette indgik British Steel efter lukningen af fabrikken i Clydesdale kontrakter med Vallourec og Dalmine i 1991 og med Mannesmann i 1993 om levering af glatte rør til TSSL, British Steels datterselskab, der varetog varmebehandling og gevindskæring; hver af disse virksomheder skulle levere en fast procentdel af British Steels samlede behov.

149. I kontrakterne blev prisen på glatte rør, som Vallourec, Dalmine og Mannesmann forpligtede sig til at levere, koblet sammen med prisen på de rør med gevind, som British Steel solgte. British Steel forpligtede sig derefter til at oplyse sine leverandører af glatte rør om sine priser hvert kvartal.

150. Vallourec, Dalmine og Mannesmann forpligtede sig på deres side til at levere British Steel ubestemte (idet de ikke kendtes på forhånd) mængder af glatte rør og til ikke at tilbyde British Steel priser og salgsvilkår, der indebar en forskelsbehandling i forhold til andre kunder i Det Forenede Kongerige.

151. Disse aftaler blev indgået for fem år. Efter denne periode skulle de fortsat være i kraft, så længe ingen af parterne havde opsagt dem med 12 måneders varsel.

152. I begyndelsen af 1993 blev der gennemført en omstrukturering af den europæiske industri med hensyn til produktionen af sømløse stålrør. I forbindelse hermed besluttede British Steel helt at indstille sin produktion af sømløse stålrør. Produktionen blev overtaget af Vallourec, der overtog British Steels skotske anlæg, der var specialiseret i gevindskårne rør. Det datterselskab til Vallourec, der blev oprettet i denne forbindelse, blev førende på Nordsø-markedet for levering af rør med »premium«- eller standardgevind.

153. Den 31. marts 1994 forlængede Vallourec leveringskontrakterne for glatte rør med Dalmine og Mannesmann.

154. Det fremgår af fordelingsnøgledokumentet, at omstruktureringen af den europæiske industri havde en gunstig indvirkning på forhandlingerne med de japanske producenter: Europa blev stadig forbeholdt de europæiske producenter.

155. Den overtrædelse, som er lagt til grund i artikel 2 i den beslutning, der blev anfægtet i første instans, er det centrale emne i den appellerede doms præmis 164-246.

156. Sjette, syvende og ottende anbringende er rettet mod bestemte punkter i denne del af dommen i første instans.

157. Sjette anbringende er navnlig rettet imod præmis 210, 234 og 244 i denne dom.

158. I den del af dommen, hvori disse spørgsmål omtales, har Retten bedømt det argument, hvorved Dalmine bestrider, at de leveringskontrakter, som de europæiske producenter indgik med British Steel, var resultatet af et kartel. Virksomheden forklarer, at den indgik leveringskontrakten med British Steel med det ene, legitime formål at forøge sine salg af glatte OCTG-rør på det britiske marked (den appellerede doms præmis 193).

159. Dalmine afviste navnlig Kommissionens opfattelse, hvorefter leveringskontrakterne med British Steel havde til formål at fastholde priserne på det europæiske marked på et kunstigt højt niveau. Dalmine bestred de konsekvenser, som Kommissionen drog af leveringsfristernes længde. Dalmine bestred endvidere bevisværdien af en række bevismidler og den antagelse, at der forelå en aftale om opdeling af det britiske marked mellem de europæiske producenter; Dalmine benægtede at have deltaget i aftalen, hvis det overhovedet kan antages, at en sådan aftale fandtes (den appellerede doms præmis 194-198).

160. Dalmine understregede endvidere, at de beviser, som Kommissionen havde fremlagt, udelukkende vedrørte Vallourec og British Steel. Dalmine bestred desuden Kommissionens antagelse om, at virksomheden senere tilsluttede sig den aftale, der var indgået mellem Vallourec og British Steel. Det forhold, at Vallourec efter at have overtaget produktionen af sømløse stålrør fra British Steel også besluttede at overtage de leveringskontrakter, som British Steel tidligere havde indgået med Mannesmann og Dalmine, er ifølge Dalmine heller ikke noget indicium for et ulovligt kartel. Endelig anførte Dalmine, at virkningerne på markedet af den leveringskontrakt, som virksomheden indgik med British Steel, var ganske ubetydelige (den appellerede doms præmis 199-202).

161. Kommissionen afviste disse argumenter og fastholdt, at leveringskontrakterne indgik som et led i de grundlæggende regler om respekt for de nationale markeder, der var vedtaget inden for rammerne af Europa-Japan-klubben. Dalmine var klart vidende om den omstændighed, at indgåelsen af en

sådan leveringskontrakt bidrog til at gennemføre aftalen om respekt for hjemmemarkederne og til at samordne virksomhedens aktiviteter med dens direkte konkurrenters virksomhed (den appellerede doms præmis 203-208).

162. I den appellerede doms præmis 209-225 undersøgte og forkastede Retten Dalmines argumenter.

163. I den foreliggende appel bør der i særlig grad ses nærmere på præmis 210, eftersom appellantens sjette anbringende navnlig er rettet mod denne. Præmis 210 lyder således:

»Uanset hvad der var den reelle grad af samordning mellem de fire europæiske producenter, må det nemlig konstateres, at de hver især havde indgået en af de kontrakter, der udgør den påtalte overtrædelse, som begrænsede konkurrencen, og som indgår i overtrædelsen af artikel 81, stk. 1, EF, der er fastslået i den anfægtede beslutnings artikel 2. Selv om det anføres i den anfægtede beslutnings artikel 2, stk. 1, at leveringskontrakterne blev indgået »som led i den i artikel 1 nævnte overtrædelse«, fremgår det klart af ordlyden af den anfægtede beslutnings betragtning 111, at det er den omstændighed, at disse kontrakter blev indgået, der i sig selv udgør overtrædelsen, som er konstateret i artikel 2« [65].

164. Det sjette anbringende er desuden navnlig rettet imod præmis 234 og 244 i den appellerede dom, der indgår i Rettens redegørelse vedrørende Dalmines argumenter, der er rettet mod det relevante marked og forbindelsen med den overtrædelse, der er lagt til grund i den anfægtede beslutnings artikel 1.

165. Præmis 234 og 244 lyder således:

»234 Det skal indledningsvis bemærkes, at Kommissionen, henholdsvis i den anfægtede beslutnings artikel 1 og 2, har fastslået, at der forelå to særskilte overtrædelser, der berørte to parallelle produktmarkeder. Det er derfor på ingen måde ulovligt i sig selv, at det relevante marked for

65 — Den anfægtede beslutnings betragtning 111 lyder således: »Formålet med disse kontrakter var at levere glatte rør til den førende virksomhed på Nordsø-markedet for OCTG-rør og at bevare en lokal producent i Det Forenede Kongerige for at sikre, at de såkaldte »fundamentals« blev respekteret inden for Europa-Japan-klubben. Kontrakterne tilsigtede og medførte hovedsagelig, at alle BS' behov (fra 1994 Vallourecs behov), blev dækket ved leverancer fordelt mellem dens konkurrenter MRW, Vallourec og Dalmine. Kontrakterne betød, at købspriserne for glatte rør kom til at afhænge af priserne på BS' gevindskårne rør. De begrænsede også BS' (fra februar 1994 Vallourecs) forsyningsfrihed og forpligtede den til at meddele konkurrenterne sine salgspriser og afsatte mængder. Desuden forpligtede MRW, Vallourec (indtil februar 1994) og Dalmine sig til at levere mængder, der ikke var fastlagt på forhånd, til en konkurrent (BS, og dernæst Vallourec fra marts 1994)«.

konstateringen af overtrædelsen i henhold til den anfægtede beslutnings artikel 2 er markedet for glatte rør, mens det relevante marked for konstateringen af overtrædelsen i henhold til den anfægtede beslutnings artikel 1 er markedet for OCTG-rør med standardgevind, således som det fremgår af definitionerne af de relevante markeder i den anfægtede beslutnings betragtning 29.

569 ff.), fastslået, at Kommissionen har tilsidesat ligebehandlingsprincippet, fordi den ikke tog hensyn til den overtrædelse, der er konstateret i den anfægtede beslutnings artikel 2, med henblik på fastsættelsen af størrelsen af de bøder, som de europæiske producenter blev pålagt, uanset at den nævnte overtrædelses formål og virkninger gik videre end at være et bidrag til at opretholde Europa-Japanaftalen (jf. navnlig præmis 571 i den nævnte dom).«

[...]

166. Med det syvende anbringende har appellanten kritiseret den del af den appellerede dom, hvori Retten undersøgte klausulerne i leveringskontrakten mellem British Steel og Dalmine, nemlig i præmis 164-193.

244 Det skal dog under alle omstændigheder konstateres, at Kommissionens udtalelse i den anfægtede beslutnings betragtning 164, første punktum[66], hvorefter leveringskontrakterne, som udgør overtrædelsen i henhold til beslutningens artikel 2, blot var et middel til at gennemføre overtrædelsen, der er fastslået i beslutningens artikel 1, er for vidtgående, idet denne gennemførelse var et formål med den anden overtrædelse blandt flere forbundne, men særskilte formål og konkurrencestridige virkninger. Således har Retten i sin dom i sagen JFE Engineering m.fl. mod Kommissionen, præmis 111 ovenfor (præmis

167. Ifølge den appellerede doms præmis 164-174 afviste Dalmine Kommissionens fortolkning, hvorefter en række klausuler i leveringskontrakten viser, at denne havde et konkurrencestridigt formål, som f.eks. den måde, hvorpå det blev bestemt, hvilke mængder glatte rør Dalmine og andre producenter skulle levere, og den måde, hvorpå prisen i henhold til kontrakten blev beregnet.

66 — Denne betragtning lyder således: »Kommissionen mener, at kontrakterne mellem BS, MRW, Dalmine og Vallourec blot var et middel til at gennemføre det princip, at hjemmemarkederne skulle respekteres, og indgik som led i Europa-Japan-klubben. Kommissionen vil derfor ikke opkræve yderligere bøder.«

168. I den appellerede doms præmis 179-187 undersøgte og afviste Retten Dalmines argumenter vedrørende metoden til fastlæggelse af de mængder, de enkelte leverandører

skulle levere til British Steel. De pågældende bestemmelser i leveringskontrakten viser ifølge Retten klart, at leveringen af glatte rør til British Steel havde et konkurrencestridigt formål, og at Dalmine reelt gav afkald på direkte at kunne udnytte en eventuel vækst på det britiske marked for gevindskårne rør.

169. I den appellerede doms præmis 188-191 fastslog Retten desuden, at den matematiske forbindelse mellem prisen på de gevindskårne rør, som Corus solgte, og den pris, der blev betalt til de tre berørte leverandører for glatte rør, gjorde, at disse leverandører modtog præcise oplysninger om retningen af, tidspunktet for og omfanget af ethvert udsving i priserne for de gevindskårne rør, der blev solgt af British Steel. Retten fandt det i strid med artikel 81, stk. 1, EF, at disse oplysninger blev meddelt til konkurrenter.

170. Det ottende anbringende vedrører ligeledes de dele af den appellerede dom, der omhandler klausulerne i leveringskontrakten mellem British Steel og Dalmine.

2. Appellantens kritikpunkter

171. Med det sjette anbringende har appellanten navnlig kritiseret tre præmisser i den appellerede dom. I disse præmisser satte Retten sin egen bedømmelse af de faktiske omstændigheder, der er beskrevet i beslutningens artikel 2, i stedet for Kommissionens. Derved omskrev Retten denne beslutning på væsentlige punkter og overskred derved den kompetence, der er tildelt den i henhold til traktaten.

172. Appellanten kritiserer for det første den appellerede doms præmis 210, hvor Retten anfører, at det »fremgår [...] klart af ordlyden af den anfægtede beslutnings betragtning 111, at det er den omstændighed, at disse kontrakter blev indgået, der i sig selv udgør overtrædelsen, som er konstateret i artikel 2«. Efter appellantens opfattelse fremgår det af den citerede betragtning 111, at det ikke er den omstændighed, at de pågældende kontrakter blev indgået, der udgør overtrædelsen, men derimod, at deres formål var »at sikre, at de såkaldte »fundamentals« blev respekteret inden for Europa-Japan-klubben«. Dermed omdefinerede Retten de handlinger, der blot havde til formål at gennemføre de nævnte »fundamentals«, til en selvstændig overtrædelse af artikel 81 EF.

173. For det andet er den appellerede doms præmis 244 ifølge appellanten også meget kritisabel. Heri angives følgende: »Det skal dog [...] konstateres, at Kommissionens udtalelse i den anfægtede beslutnings betragtning 164, første punktum, hvorefter leveringskontrakterne, som udgør overtrædelsen i henhold til beslutningens artikel 2,

[...] er for vidtgående« [67]. Retten skulle have draget den eneste mulige konklusion heraf og annulleret betragtning 164 samt følgelig ligeledes beslutningens artikel 2.

174. Retten drog derimod den konklusion af denne konstatering, at »denne gennemførelse var et formål med den anden overtrædelse blandt flere forbundne, men særskilte formål og konkurrencestridige virkninger«, og Retten gav dermed sig selv en rolle, der ikke tilkommer den.

175. For det tredje har appellanten med det sjette anbringende kritiseret den appellerede doms præmis 234, hvor Retten endnu tydeligere end i præmis 210 løsrev den anfægtede beslutnings artikel 2 fra artikel 1, idet den henviste til, at der i den foreliggende sag er tale om to særskilte overtrædelser, der berører to parallelle produktmarkeder. Retten overskred i vidt omfang sin kompetence ved at tilføje et tredje marked, nemlig markedet for glatte rør, til de to relevante markeder for OCTG-rør med standardgevind og projektledningsrør, der beskrives i beslutningen.

176. Dalmine har endvidere bemærket, at Rettens nye fortolkning af forholdet mellem beslutningens artikel 1 og 2 viste sig at være fordelagtig for de japanske producenter, der blev frifundet hvad angår den »selvstændige« overtrædelse, der er lagt til grund i artikel 2, og på det grundlag fik nedsat den bøde, de var blevet pålagt.

177. Med det syvende anbringende har appellanten rejst indsigelse mod Rettens konstatering om, at Dalmine, Mannesmann og Vallourec ved at indgå leveringskontrakter for glatte rør med British Steel faktisk gav afkald på adgangen til det britiske marked for gevindskårne rør (såvel OCTG-rør med »premium«- som med standardgevind).

178. Appellanten har for det første fremført, at virksomheden, da den ikke havde den nødvendige licens til produktion af rør med gevind efter VAM-metoden, aldrig kunne have optrådt selvstændigt på det britiske marked.

179. For det andet vedrørte leveringskontrakterne glatte rør, dvs. et marked, som ikke er berørt af den anfægtede beslutning.

180. For det tredje bedømte Retten de faktiske omstændigheder forkert, idet den i

67 — Dette er klarere formuleret i den franske udgave af den appellerede dom: »[...] il convient de constater [...] que l'affirmation de la Commission [...] *est excessive*« (min fremhævelse).

præmis 219 og 229 antog, at der eksisterede en aftale mellem de deltagende virksomheder om opdeling af leverancerne af glatte rør til British Steel.

181. For det fjerde har Retten ikke set, at den leveringskontrakt, der blev indgået mellem Dalmine og British Steel, byggede på klart forretningsmæssige overvejelser.

182. Med det ottende anbringende har appellanten rejst indsigelse mod Rettens bedømmelse, hvorefter klausulerne i leveringskontrakten mellem Dalmine og British Steel i sig selv var ulovlige.

183. Appellanten støtter dette anbringende på følgende argumenter:

— Den forpligtelse, som Dalmine indgik til at levere ubestemte mængder glatte rør til British Steel, var af interesse for virksomheden selv og således lovlig.

— Retten burde have vidst, at British Steel havde en sådan indflydelse på markedet, at denne virksomhed kunne have tvunget potentielle leverandører til at opfylde sin vilje.

— Retten fortolkede leveringskontraktens artikel 4 forkert, da den antog, at denne forpligtede parterne til at levere og aftage glatte rør svarende til en på forhånd fastlagt bestemt procentsats af British Steels samlede behov.

— Da det ikke var bevist, at der forelå en horisontal aftale mellem leverandørerne, var det helt lovligt at sælge glatte rør til British Steel i en mængde, der stod i et bestemt forhold til British Steels afsætning af gevindskårne rør.

— Det forklares hverken i beslutningen eller dommen, hvilke konkurrencestridige virkninger der skulle være forbundet med de formler til beregning af priserne, som er indeholdt i leveringskontrakten.

— Da Dalmine ikke solgte OCTG-rør med »premium«-gevind på det britiske marked, og Dalmine således ikke var konkurrent til British Steel på dette marked, kan Dalmine ikke kritiseres for at have udvekslet informationer om priserne på OCTG-rør.

— Endelig er Rettens konstatering i den appellerede doms præmis 189, hvorefter det forhold, at British Steel ikke for-

synede sine leverandører med fortrolige oplysninger, ikke kunne fritage dem, der havde underskrevet leveringskontrakterne, for ansvar, både apodiktisk og uforståelig.

Dette bekræftes endvidere af den anfægtede beslutnings betragtning 112 [68].

— Beslutningens artikel 2, stk. 1, taler om en overtrædelse af artikel 81, stk. 1, EF »som led i den i artikel 1 nævnte overtrædelse«; men dette ændrer intet ved, at der er tale om to forskellige overtrædelser.

3. Kommissionens argumenter

184. Ifølge Kommissionen er det sjette anbringende i sin helhed ugrundet.

— Retten har med rette udledt af beslutningens betragtning 111, at indgåelsen af leveringskontrakterne udgør den overtrædelse, der konstateres i beslutningens artikel 2. Når først det står fast, at disse kontrakter udgjorde en selvstændig overtrædelse af artikel 81, stk. 1, EF, er indgåelsen heraf nemlig den handling, hvorved overtrædelsen blev begået.

185. Nærmere beskrevet er appellantens kritik af den appellerede doms præmis 210 forkert af følgende grunde:

— Kommissionen har allerede i sin beslutning klart fastslået, at de leveringskontrakter, der er omtalt i beslutningens artikel 2, udgør en selvstændig overtrædelse af artikel 81 EF. Dette fremgår tydeligt af ordlyden af beslutningens konklusion, hvor denne »overtrædelse« behandles i en særskilt bestemmelse, nemlig artikel 2, og hvorved det i henhold til artikel 3 pålægges de deltagende virksomheder at bringe de »omhandlede overtrædelser« til ophør.

186. Appellantens kritik af den appellerede doms præmis 244 er forkert: Hvis Retten på grundlag af sin opfattelse om, at Kommissionens konstatering i beslutningens betragtning 164 »går for vidt«, havde draget den konklusion, at denne betragtning skulle

68 — Denne betragtning lyder således: »Det er udtrykkeligt fastsat i EF-traktatens artikel 81, stk. 1, at aftaler, der har til formål eller til følge at opdele markeder, er uforenelige med fællesmarkedet. Kontrakter, der tilsigter og medfører en fordeling af leverancerne til den største producent af gevindskårne rør på et marked, som tegner sig for næsten halvdelen af forbruget af OCTG-rør i Fællesskabet (betragtning 50), indebærer en mærkbar begrænsning af konkurrencen inden for fællesmarkedet.«

annulleres, havde det ikke haft nogen form for konsekvenser for beslutningens artikel 2. I den nævnte betragtning redegjorde Kommissionen nemlig kun for, hvorfor den ikke opkrævede en særskilt bøde fra den europæiske virksomhed som følge af den overtrædelse, der er konstateret i beslutningens artikel 2. I dette tilfælde ville beslutningens betragtning 110-117, der gengiver de argumenter, som var baggrunden for, at Kommissionen fastslog, at denne overtrædelse forelå, fortsat være gyldige.

187. Som indledning til sin kritik af den appellerede doms præmis 234 har appellanten henvist til de argumenter, der blev fremført imod dommens præmis 210. Af de grunde, jeg har nævnt ovenfor under punkt 185 i dette forslag til afgørelse, kan disse argumenter ikke tages til følge.

188. Påstanden om, at Retten i præmis 234 definerer et særskilt marked for glatte rør, hvorimod de relevante markeder i henhold til beslutningen udelukkende er henholdsvis markedet for OCTG-rør med standardgevind og projektledningsrør, er, som det fremgår af beslutningens betragtning 28, 29 og 31, ikke holdbar [69].

189. Efter Kommissionens opfattelse er det syvende anbringende ligeledes ugrundet.

190. Kommissionen har for det første bestridt Dalmines udsagn om, at virksomheden ikke kunne optræde selvstændigt på det britiske marked med gevindskårne rør:

— For så vidt der var tale om OCTG-rør med »premium«-gevind, som Dalmine ikke havde den nødvendige licens til, har Kommissionen henvist til den appellerede doms præmis 186, hvor Retten fastslog, at det ikke kan udelukkes, at Dalmine kunne have opnået en sådan licens.

— Det stod desuden fast, at Dalmine allerede havde solgt OCTG-rør med standardgevind, for hvilke der ikke krævedes licens, uden for Italien.

191. Retten kunne derfor konkludere, at Dalmine ved først at indgå en leveringskontrakt med British Steel og derefter med Vallourec selv havde gjort det umuligt for virksomheden at optræde på det britiske marked for gevindskårne rør.

192. Appellantens argument om, at der ikke kan være tale om konkurrence mellem de kontinentaleuropæiske producenter hvad

69 — Betragtning 28 begynder således: »De produkter, som denne sag vedrører, er sømløse rør af kulstofstål (altså eksklusive rustfrie stålrør) [...]« I betragtning 29 beskrives de forskellige kategorier af OCTG-rør. Betragtning 31 begynder således: »OCTG-rør kan sælges uden gevind (glatte rør, der også er defineret i API-standarden) eller med gevind. [...]«.

angår levering af glatte rør, da Dalmine selv forsyner disse med gevind og eksporterer dem i begrænsede mængder, kan ikke tages alvorligt set i lyset af, at virksomheden har indgået en leveringskontrakt for en potentielt ubegrænset mængde af glatte rør, der skal dække 30% af British Steels behov.

193. Appellantens kritikpunkter imod præmis 219 og 229 er uholdbare, henset til fast retspraksis:

— Retten kunne i præmis 219 og 220 i sin dom konkludere, at der forelå en horisontal aftale om opdeling af leveringerne af glatte rør til British Steel [70].

— Det er svært at anfægte Rettens opfattelse om, at det forhold, at Dalmine kunne have en forretningsmæssig interesse i kontrakten med British Steel, ikke i sig selv ændrer ved, at kontrakten er ulovlig.

194. Hvad angår det ottende anbringende har Kommissionen gjort gældende, at de kritikpunkter, dette indeholder, blot er en gentagelse af de argumenter i første instans, hvorved det bestrides, at klausulerne i leveringskontrakten med British Steel har en konkurrencestridig karakter. Argumenterne må derfor afvises fra realitetsbehandling.

195. Kommissionen har subsidiært gjort gældende, at kritikpunkterne er ugrundede. Den har bl.a. henvist til, at en kontraherende parts forretningsmæssige interesser og økonomiske overlegenhed ikke kan ændre ved den retsstridige karakter af en aftale, der strider mod artikel 81, stk. 1, EF.

4. Bedømmelse

196. Det tunge skyts, som appellanten med det sjette anbringende har kørt i stilling mod den appellerede doms præmis 210, 224 og 244, og hvormed virksomheden end ikke holder sig tilbage med at beskylde Retten for at fordreje de faktiske omstændigheder og Kommissionens vilje, herunder den retlige bedømmelse af den adfærd, der blev kritiseret i beslutningen, hvilket ifølge appellanten medfører en åbenbar krænkelse af retten til kontradiktion, forekommer ved en nærmere betragtning ikke nær så imponerende, som det virker ud fra den voldsomme formulering af argumenterne og den kvalificering, der er forbundet hermed.

70 — Kommissionen har i denne forbindelse henvist til Domstolens dom af 7.1.2004, forenede sager C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P og C-219/00 P, Aalborg Portland m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 123, præmis 57.

197. Inden jeg kommer ind på de tre led i anbringendet — der hænger sammen eller overlapper hinanden — skal jeg igen henvise til omstændighederne omkring den overtrædelse, der kritiseres i beslutningens artikel 2; jeg har beskrevet dem under punkt 148-158 i dette forslag til afgørelse.

198. I henhold til Kommissionens beskrivelse af de faktiske omstændigheder samarbejdede Vallourec, Dalmine, Mannesmann og British Steel for at sikre det britiske marked for de europæiske producenter; dette skete i første række ved, at Vallourec, Dalmine, og noget senere også Mannesmann, hver leverede en fast andel af glatte rør, som British Steel, efter at virksomheden havde indstillet sin egen produktion af glatte rør, havde brug for med henblik på at forarbejde dem til rør med »premium«- eller standardgevind. Senere, i 1994, overtog Vallourec British Steels rolle på det britiske marked, efter at British Steel havde trukket sig helt ud af denne sektor.

199. Det centrale retlige spørgsmål i første instans var i det væsentlige følgende: Kunne Kommissionen anse denne adfærd fra de europæiske producenter, der havde til formål at beskytte det britiske marked for disse producenter, for en overtrædelse af artikel 81, stk. 1, EF?

200. Dette spørgsmål besvarede Retten klart bekræftende i de kritiserede præmisser i den appellerede dom, også i den forstand, at den overtrædelse af artikel 81, stk. 1, EF, der er lagt til grund i artikel 2, kan anses for en selvstændig overtrædelse, selv om den blev begået »som led i den i artikel 1 nævnte overtrædelse«.

201. De argumenter, hvormed appellanten anfægter Rettens konstatering i præmis 210 og 234, har virksomheden især udledt af beslutningens betragtning 111 [71], nærmere bestemt af følgende passus: »Formålet med disse kontrakter var at levere glatte rør til den førende virksomhed på Nordsø-markedet for OCTG-rør og at bevare en lokal producent i Det Forenede Kongerige for at sikre, at de såkaldte »fundamentals« blev respekteret inden for Europa-Japan-klubben«. Heraf følger efter appellantens opfattelse, at det ikke var selve indgåelsen af leveringskontrakterne, men derimod det forhold, at kontrakterne blev indgået for at sikre, at de såkaldte »fundamentals« blev overholdt, der var afgørende for, at de havde karakter af en overtrædelse som omhandlet i beslutningens betragtning 111.

202. Efter min opfattelse følger dette absolut ikke af sammenhængen mellem beslutningens betragtning 111 og 112 [72]. Kommissionen fastslår nemlig lakonisk følgende i betragtning 112, første punktum: »Det er udtrykkeligt fastsat i EF-traktatens artikel 81,

71 — Denne er gengivet i sin helhed i fodnote 65.
72 — Gengivet ovenfor i fodnote 68.

stk. 1, at aftaler, der har til formål eller til følge at opdele markeder, er uforenelige med fællesmarkedet.«

203. Da formålet med leveringskontrakterne var at bidrage til at afskærme det — vigtige — britiske marked mod outsidere, og dermed opdele markederne, kunne de i sig selv anses for overtrædelser af artikel 81, stk. 1, EF.

204. Som det allerede fremgår af ordlyden af artikel 2, stk. 1, i den anfægtede beslutning og endnu en gang bekræftes i beslutningens artikel 3, havde Kommissionen allerede kvalificeret de europæiske producenters adfærd med henblik på at beskytte det britiske marked efter omstruktureringen af sektoren for sømløse stålrør i Fællesskabet som en selvstændig overtrædelse af artikel 81 EF.

205. Kommissionen støttede denne kvalificering på sin undersøgelse af de faktiske omstændigheder i den anfægtede beslutning. Det fremgik af undersøgelsen, at efter at British Steel ved lukningen af sin fabrik i Clydesdale havde indstillet produktionen af sømløse stålrør, men foreløbig fortsatte med sine aktiviteter inden for varmebehandling og gevindskæring gennem sit datterselskab TSSL — virksomheden var i perioden mellem 1990 og 1994 stadig den største leverandør af OCTG-rør med »premium«- og standardgevind i Nordsø-området — opstod der på det britiske marked et særligt marked for halvfabrikatet sømløse glatte rør, som British Steel var hovedaftager af.

206. Set i lyset heraf må man også afvise appellantens argument om, at Retten overskred sin kompetence ved konstateringen i den appellerede doms præmis 234 om, at de overtrædelser, der er lagt til grund i den anfægtede beslutnings artikel 1 og 2, blev begået på to forskellige markeder, nemlig markedet for OCTG-rør med standardgevind og markedet for sømløse glatte rør.

207. Der er nemlig, som Retten konstaterede i præmis 235 og 236, tale om to selvstændige, men forbundne markeder, der var berørt af to overtrædelser, som ganske vist var særskilte, men dog forbundne: »I nærværende sag har Kommissionen således beskrevet en situation, hvor aftaler mellem europæiske producenter, der påvirkede det britiske marked for glatte rør, i det mindste delvis blev udformet med det formål at beskytte det britiske marked i næste led for gevindskårne OCTG-rør med standardgevind mod de japanske indførsler.«

208. Heraf følger nødvendigvis, at appellantens alvorlige beskyldning om, at Retten i den appellerede doms præmis 234 ikke blot efterfølgende har gengivet de faktiske omstændigheder forkert, men også har fordrejet Kommissionens vilje, er grebet ud af luften.

209. Klagepunktet vedrørende den appellerede doms præmis 244 går i det væsentlige ud på, at Retten på grundlag af sin henvisning til, at »Kommissionens udtalelse i den anfægtede beslutnings betragtning 164, første punktum, hvorefter leveringskontrakterne, som udgør overtrædelsen i henhold til beslutningens artikel 2, blot var et middel til at gennemføre overtrædelsen, der er fastslået i beslutningens artikel 1, er for vidtgående, idet denne gennemførelse var et formål med den anden overtrædelse blandt flere forbundne, men særskilte formål og konkurrencestridige virkninger«, skulle have draget den konsekvens, at den »annullerede« denne betragtning.

210. Rettens analyse i denne præmis i den appellerede dom er en logisk følge af den konstatering, der foretages i præmis 210, og endnu tydeligere i præmis 234, hvorefter den anfægtede beslutnings artikel 1 og 2 indeholder to selvstændige overtrædelser af artikel 81 EF, også selv om de indholdsmæssigt hænger sammen.

211. Følgelig kunne Retten kritisere Kommissionen for at være ensidig, idet den i beslutningens betragtning 164 betegnede den overtrædelse, der var lagt til grund i artikel 2, som blot et middel til at gennemføre den overtrædelse, der blev konstateret i artikel 1.

212. Denne kritik, der blev rettet mod Kommissionen i forbindelse med dennes bedømmelse af overtrædelsernes grovhed, ændrer dog ikke ved Kommissionens konstatering, som Retten forinden i præmis 210 og 244 bedømte korrekt, og hvorefter den anfægtede beslutning faktisk vedrører to selvstændige overtrædelser af artikel 81, stk. 1, EF, som dog er forbundne.

213. Den argumentation, som Kommissionen fremførte i den anfægtede beslutnings betragtning 164, gik ud på, at der som følge af den tætte sammenhæng, Kommissionen mente der var mellem de to overtrædelser (»[leverings-]kontrakterne [...] var et middel til at gennemføre det princip, at hjemmemarkederne skulle respekteres, og indgik som led i Europa-Japan-klubben«), ikke var grund til at pålægge de europæiske producenter yderligere bøder.

214. En »annullation« af denne betragtning i den anfægtede beslutning ville derfor medføre, at den tætte sammenhæng, som efter Kommissionens mening består mellem de to overtrædelser, ikke længere kunne give grundlag for at undlade at sanktionere den overtrædelse, der er konstateret i den anfægtede beslutnings artikel 2, med yderligere bøder.

215. At Retten ikke ville drage denne konklusion af sin konstatering om, at Kommissionen i beslutningens betragtning 164 bedømte den i artikel 2 omhandlede overtrædelse for ensidigt — sådan som det fremgår af den appellerede doms præmis 245 — har nærmere skånet end skadet

appellanten. Hvis Kommissionen skulle tillægge den overtrædelse, der er lagt til grund i den anfægtede beslutnings artikel 2, selvstændig betydning, havde dette nemlig alt andet lige nødvendigvis måttet medføre en større bøde.

216. På grundlag af disse overvejelser er den anførte kritik mod den appellerede doms præmis 244 ugrundet, da den ikke kan medføre en anden bedømmelse af, at der foreligger to selvstændige, men forbundne overtrædelser af artikel 81, stk. 1, EF; kritikken kan desuden ikke tages til følge, da en annullation af den anfægtede beslutnings betragtning 164 ikke ville have nogen konsekvenser for denne konstatering og højst ville kunne medføre, at der blev taget særskilt hensyn til den overtrædelse, der er lagt til grund i den anfægtede beslutnings artikel 2, ved bødefastsættelsen.

217. Det første af de tre kritikpunkter, der er anført til støtte for det syvende anbringende, vedrører først og fremmest de faktiske omstændigheder, idet appellanten har anfægtet to af Rettens konstateringer vedrørende de faktiske omstændigheder: Ifølge Retten pålagde British Steel sine tre fællesskabskonkurrenter sådanne forpligtelser, at enhver aktuel eller potentiel konkurrence — med gevindskårne rør — fra deres side på virksomhedens hjemmemarked blev udelukket, hvilket skete på bekostning af virksomhedens forsyningsfrihed [73], og såfremt leveringskontrakterne ikke havde eksisteret, ville de tre andre europæiske producenter end British Steel normalt, når der ses bort fra de grundlæggende regler, have haft en reel eller i det mindste potentiel interesse i at konkurrere effektivt med British Steel på det britiske marked for gevindskårne rør, såvel som i at konkurrere indbyrdes om leverancerne af glatte rør til British Steel [74].

218. Denne kritik kan kun antages til realitetsbehandling, for så vidt appellanten dermed vil gøre gældende, at Retten har foretaget en åbenbart forkert bedømmelse af de faktiske omstændigheder [75]. I så fald skal appellantens argumenter vedrørende de faktiske omstændigheder være så præcise og tungtvejende, at de kan støtte påstanden om en sådan åbenbart forkert bedømmelse.

219. Dette lykkes langt fra for appellanten. Selv hvis det lægges til grund, at det ikke ville have været let for Dalmine at komme ind på det britiske marked for de færdige produkter OCTG-rør med standardgevind og OCTG-rør med »premium«-gevind, når der tages hensyn til forskellene mellem virksomhedens produktsortiment og efterspørgselsstrukturen på det britiske marked (især hvad angår OCTG-rør med »premium«-gevind, med den særlige, patenterede VAM-forbindelse), havde virksomheden ikke behøvet at indgå

73 — Den appellerede doms præmis 181.

74 — Den appellerede doms præmis 185.

75 — Dette er fast retspraksis. Jf. bl.a. Domstolens dom af 11.2.1999, sag C-390/95 P, Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 769, præmis 29, og af 4.7.2000, sag C-352/98 P, Bergaderm og Goupil. mod Kommissionen, Sml. I, s. 5291, præmis 49.

en aftale om levering af halvfabrikatet glatte rør til British Steel, hvorefter Dalmines markedsandel for halvfabrikatet på den ene side blev fastlagt til 30% i mindst fem år, og det på den anden side udelukkedes, at Dalmine kunne komme ind på markedet for de færdige produkter i det samme tidsrum.

220. De faktiske omstændigheder, som appellanten har anført, sammensætningen af virksomhedens produktsortiment og det forhold, at virksomhedens produktion af glatte rør for størstedelens vedkommende skete med henblik på forarbejdning i dens egen bedrift, modsiger ikke Rettens konstatering vedrørende de faktiske omstændigheder, hvorefter Dalmine som følge af indgåelsen af leveringskontrakten med British Steel medvirkede til en udelukkelse eller i hvert fald en alvorlig begrænsning af den aktuelle og potentielle konkurrence på det britiske marked for de pågældende produkter.

221. Dette kritikpunkt er derfor ugrundet.

222. Det fremgår allerede af min ovenstående undersøgelse af det sjette anbringende, at det andet kritikpunkt, som appellanten støtter sit syvende anbringende på, er ugrundet, for så vidt som det beror på en formodning om, at den anfægtede beslutning ikke kan anvendes på markedet for glatte rør.

223. Dette kritikpunkt kan heller ikke tages til følge, for så vidt som det indeholder en påstand om, at leveringskontrakten for glatte rør ikke kan have nogen væsentlige følger for det i artikel 1 i den anfægtede beslutning nævnte marked for OCTG-rør med standardgevind, eftersom de leverede glatte rør for 80%'s vedkommende var blevet forarbejdet til OCTG-rør med »premium«-gevind. Denne påstand ændrer ikke ved, at en betydelig del af de glatte rør, der skulle leveres, nemlig 20%, blev forarbejdet til OCTG-rør med standardgevind.

224. Med sit tredje kritikpunkt har appellanten bestridt Rettens konstatering af, at der lå en horisontal strategi mellem de deltagende virksomheder til grund for leveringskontrakterne, og navnlig at Dalmine deltog heri.

225. Dette kritikpunkt skal efter min opfattelse åbenbart afvises fra realitetsbehandling, da det indebærer, at der i ankeinstansen for anden gang foretages en bedømmelse af den vurdering, som Retten foretog af den omfattende række af beviser, som Kommissionen henviste til, da den i den anfægtede beslutning fastslog, at der forelå en sådan strategi. Denne vurdering er indeholdt i den appellerede doms præmis 214-225.

226. Kritikken kan kun antages til realitetsbehandling, hvis appellanten kan påvise, at Retten ved sin bedømmelse af bevisværdien

af de beviser, som Kommissionen anførte i den anfægtede beslutning, begik åbenbare fejl. De argumenter, der er anført til støtte for kritikken, er imidlertid så generelle og upræcise, at de ikke antydningsvis kan støtte en formodning om, at Retten har foretaget en sådan forkert bedømmelse.

227. Jeg når derved frem til det ottende anbringende, som ifølge Kommissionen skal afvises fra realitetsbehandling, da det indebærer en gentagelse af de kritikpunkter, der blev fremført mod dens beslutning i første instans.

228. Da dette anbringende er støttet på ikke mindre end otte forskellige kritikpunkter, der delvis vedrører Rettens retlige opfattelse og delvis dens retlige kvalificering af de faktiske omstændigheder, skal jeg i forbindelse med hvert enkelt kritikpunkt indledningsvis undersøge, om det kan antages til realitetsbehandling.

229. Jeg foreslår for det første og for det andet, at de kritikpunkter afvises, hvormed appellanten har gjort gældende, at Retten skulle have taget hensyn til følgende forhold:

a) British Steels forretningsmæssige interesse i klausulen om den mængde, som Dalmine skulle levere, udtrykt i en procentsats (30%) af det skiftende behov for glatte rør

b) den økonomiske overlegenhed, som British Steel havde som kontraherende part i leveringskontrakten.

230. Så vidt det kan ses, blev disse kritikpunkter ikke fremført udtrykkeligt [76] i første instans, og Retten kan derfor ikke kritiseres for at have undladt at omtale dem i den appellerede dom.

231. Desuden er begge kritikpunkter under alle omstændigheder ugrundede.

232. British Steel var rent faktisk åbenbart interesseret i at få dækket sit skiftende behov for glatte rør, men dette berettiger ikke, at der med henblik på at dække dette behov valgtes en aftalekonstruktion, der faktisk udelukkede konkurrence mellem British Steels leverandører og desuden beskyttede British Steel mod potentiel konkurrence fra disse leverandører på markedet for færdige produkter.

76 — Dalmine har imidlertid fremført dem til sit forsvar i sit svar på meddelelsen om kritikpunkterne. (Jf. bilag 12 til stævningen i første instans, s. 19, 22 og 23).

233. Påberåbelsen af British Steels økonomiske overlegenhed ved indgåelsen af leveringskontrakten holder heller ikke, da denne ikke kan ændre ved, at den pågældende leveringsklausul var ulovlig. Desuden kunne British Steel næppe havde udnyttet en sådan overlegenhed — hvis der overhovedet forelå en sådan — efter at appellanten havde besluttet at etablere kontraktbaserede forbindelser med British Steel.

234. Det tredje kritikpunkt, hvorved appellanten gør gældende, at leveringskontraktens artikel 4 ikke kan fortolkes således, at denne regel forpligter parterne til at levere og aftage glatte rør svarende til en på forhånd fastlagt bestemt procentsats, underbygges ikke af nogen faktiske omstændigheder. Kommissionen har med rette fremført, at henvisningen til appellantens svar på meddelelsen af klagepunkter [77] ikke giver noget som helst holdepunkt for denne påstand. Der er heller ikke noget faktisk grundlag herfor i stævningen eller replikken i første instans.

235. Dette kritikpunkt skal derfor afvises fra realitetsbehandling, da det fremføres for sent, og det er i hvert fald ugrundet, da det slet ikke begrundes eller begrundes utilstrækkeligt.

236. Det fjerde kritikpunkt indeholder en gentagelse af den påstand, der allerede blev fremført inden for rammerne af syvende anbringende — og som jeg afviste i punkt 225 og 226 i dette forslag til afgørelse — om, at det ikke er bevist, at der forelå en horisontal aftale mellem de fire europæiske producenter, inden leveringskontrakten blev indgået. Kritikpunktet er derfor ugrundet.

237. Det femte kritikpunkt, hvorved appellanten gør gældende, at Retten ikke forklarede, hvilke konkurrencestridige virkninger der skulle være forbundet med de formler for fastsættelse af priserne, som er indeholdt i leveringskontrakten, rimer ikke med den appellerede doms præmis 181 og 188-191, hvor Retten gør rede for, at anvendelsen af formlerne medførte, at de tre leverandører modtog præcise oplysninger om retningen af, tidspunktet for og omfanget af ethvert udsving i priserne for de gevindskårne rør, der blev solgt af British Steel. Formlerne bevirkede desuden, at British Steels leverandører ikke længere på nogen måde var interesseret i at konkurrere om prisen på gevindskårne rør på det britiske marked. Det prisfald på rørene, der muligvis ville være opstået som følge heraf, ville nemlig have medført et direkte fald i prisen på de glatte rør, de leverede til British Steel [78].

77 — Bilag 12 til stævningen i første instans, s. 21 og 22.

78 — Jf. den appellerede doms præmis 181, hvor der henvises til betragtning 153 i beslutningen, der blev anfægtet i første instans.

238. Det femte kritikpunkt er derfor, da det ikke er velbegrundet, åbenbart ugrundet.

F — *Niende og tiende anbringende*

— tilsidesættelse af artikel 81 EF og manglende begrundelse ved bedømmelsen af, om Kommissionen har overholdt artikel 15 i forordning nr. 17 og retningslinjerne for bødeberegningen [79] *med hensyn til vurderingen af grovheden af den overtrædelse, der kan tilregnes Dalmine*

239. Det samme gælder med hensyn til det sjette kritikpunkt. Appellanten kan ganske vist gøre gældende, at udvekslingen af informationer om priserne ikke havde nogen betydning for selskabet, for så vidt der var tale om OCTG-rør med »premium«-gevind, idet virksomheden af patentretlige grunde ikke havde nogen adgang til det britiske marked; men disse informationer var vigtige for virksomhedens — begrænsede — aktiviteter med OCTG-rør med standardgevind på dette marked. Informationerne gav faktisk Dalmine mulighed for at tilpasse sine priser på dette produkt på det britiske marked.

— tilsidesættelse af artikel 81 EF og manglende begrundelse ved bedømmelsen af, om Kommissionen har overholdt artikel 15 i forordning nr. 17 og retningslinjerne for bødeberegningen med hensyn til vurderingen af varigheden af den overtrædelse, der lægges Dalmine til last, og med hensyn til formildende omstændigheder

240. Det syvende kritikpunkt er en ren og skær påstand. Det går ikke at rive en præmis i en dom (præmis 189) ud af sammenhængen og betegne den konstatering, som Retten foretager heri, som »apodiktisk og uforståelig«, når den nøje begrundelse af denne konstatering er indeholdt i de følgende præmisser i den appellerede dom. Dette kritikpunkt, som ikke indeholder nogen form for begrundelse, skal derfor erklæres for åbenbart ugrundet.

1. Appellantens kritikpunkter

242. Der kan udskilles mellem tre hovedkritikpunkter i appellantens meget udførlige argumentation til begrundelse for virksomhedens niende anbringende.

241. Det ottende kritikpunkt er en gentagelse af de kritikpunkter, som appellanten har fremført til støtte for det sjette anbringende. Det følger af min bedømmelse af disse kritikpunkter, at sidstnævnte kritik også skal erklæres for åbenbart ugrundet.

a) Retten har med urette set bort fra, at det berørte markeds udstrækning, som er

79 — Retningslinjer for beregningen af bøder i henhold til artikel 15, stk. 2, i forordning nr. 17 og artikel 65, stk. 5, i EKSF-traktaten (EFT 1998 C 9, s. 3).

det eneste objektive kriterium, skal være grundlaget for bedømmelsen af overtrædelsens grovhed.

— Retten har derfor med urette antaget, at størrelsen af det berørte markeds udstrækning kun er et relevant element blandt andre [80].

b) Retten har med urette set bort fra, at Kommissionen har anvendt punkt 1 A i retningslinjerne for bødeberegningen (herefter »retningslinjerne«) forkert.

— Rettens konstatering, hvorefter »størrelsen af den bøde, der pålægges en virksomhed på grund af en overtrædelse af konkurrencereglerne, [skal] fastsættes i forhold til overtrædelsen, når denne bedømmes i sin helhed, hvorved der navnlig skal tages hensyn til dennes grovhed« [81], er derfor en tautologi, der ikke er objektiv på nogen måde.

c) Retten har med urette undladt også at tage hensyn til de deltagende virksomheders adfærd og størrelse i forbindelse med fastsættelsen af bødens størrelse.

244. Til støtte for andet kritikpunkt har appellanten i det væsentlige fremført følgende argumenter:

243. Appellantens argumentation til begrundelse for det første kritikpunkt kan sammenfattes således:

— I henhold til retningslinjerne skal overtrædelsens grovhed vurderes på grundlag af tre kriterier: overtrædelsens art, overtrædelsens konkrete indvirkning på markedet, når den kan måles, og det berørte markeds udstrækning.

— For det første har Retten ikke vurderet overtrædelsens art rigtigt, idet den har antaget, at den bestod i en markedsopdelingsaftale mellem de europæiske producenter.

— Det berørte markeds udstrækning er det eneste objektive kriterium, der kan tages hensyn til ved bedømmelse af overtrædelsens grovhed. Følgelig skal enhver afgørelse om overtrædelsens grovhed i første række støttes på dette kriterium.

80 — Den appellerede doms præmis 259.

81 — Den appellerede doms præmis 259.

— For det andet har Retten med urette støttet sig til oversigten over de deltagende producenters markedsandel, der er indeholdt i den anfægtede beslutnings betragtning 68 [82], da denne oversigt ikke kan have nogen som helst betydning for bedømmelsen af de påståede overtrædelsers påvirkninger af de relevante produktmarkeder.

— For det tredje har Retten ved sin undersøgelse af Kommissionens opfattelse af, at der i det foreliggende tilfælde er tale om en »meget alvorlig« overtrædelse, med urette undladt at tage hensyn til, at de relevante geografiske markeder og produktmarkeder ikke er ret store.

— Endelig har Retten begrundet sin opfattelse af, at Kommissionen med rette kvalificerede de konstaterede overtrædelser som meget grove, helt utilstrækkeligt. Dermed hænger Rettens bedømmelse af den pålagte bøde i luften.

245. Det tredje kritikpunkt støttes hovedsagelig på følgende argumenter:

— Ved bedømmelsen af de af Kommissionen pålagte bøder har Retten med urette undladt at foretage en afvejning ud fra størrelsen af de virksomheder — set ud fra deres omsætning — som har deltaget i overtrædelsen. En bøde, der er lille for en meget stor virksomhed, kan for en lille virksomhed meget let overskride den maksimale grænse på 10% eller på anden vis være uforholdsmæssig stor. Appellanten støtter dette argument på punkt 1 A, sjette afsnit, i retningslinjerne [83].

— Retten har desuden undladt at komme ind på de argumenter, som Dalmine har fremført [84], om, at den pålagte bøde er urimeligt stor i forhold til virksomhedens salg af de omhandlede produkter på verdensmarkedet, på markedet i Fællesskabet og på markedet i Tyskland, Frankrig, Italien og Det Forenede Kongerige.

— Den »ikke ubetydelig[e] virkning på markedet i Fællesskabet«, der tales om i den appellerede doms præmis 290, skal efter appellantens opfattelse ikke bedømmes alene ud fra markedets udstrækning, men først og fremmest ud fra overtrædelsens konkrete påvirk-

82 — Den appellerede doms præmis 296.

83 — Den pågældende passus lyder således: »I forbindelse med overtrædelser begået af flere virksomheder [...] kan det i visse tilfælde være nødvendigt at variere de bødebeløb, der fastlægges [...], for at tage højde for den specifikke vægt og dermed de faktiske konkurrencemæssige konsekvenser af den rolle, som hver enkelt virksomhed har spillet som led i overtrædelsen, navnlig når der er tale om betydelige størrelsesforskelle mellem virksomheder, der har begået en overtrædelse af samme art.«

84 — Gengivet i den appellerede doms præmis 320.

ning af konkurrenceforholdene. Ved fastsættelsen af bødens størrelse og spørgsmålet, om den er forholdsmæssig, skal der derimod tages udgangspunkt i de deltagende virksomheders omsætning.

— Endelig er appellanten uenig i Rettens bemærkning om, at hvis det først er påvist, at en virksomhed har deltaget i en aftale med sine konkurrenter om opdeling af markederne, skal der ved udmålingen af bøden ikke nødvendigvis tages hensyn til, at virksomheden ikke har forholdt sig på den måde på markedet, der er aftalt med konkurrenterne.

246. Det tiende anbringende omfatter fire kritikpunkter:

— Retten har med urette ikke set og sanktioneret, at Kommissionen i den anfægtede beslutning undlod at gøre rede for, hvorfor den ikke tog hensyn til de formildende omstændigheder, som appellanten gjorde gældende.

— Retten undlod med urette at komme ind på appellantens argumenter om, at virksomhedens rolle i forbindelse med tilvejebringelsen af markedsopdelingsaftalerne var begrænset, og at den kun i meget lille omfang holdt sig til disse aftaler.

— Appellanten har endvidere gjort gældende, at Retten med urette ikke anså det for en formildende omstændighed, at virksomheden umiddelbart efter, at Kommissionen havde foretaget de første undersøgelser, ophørte med sin retsstridige adfærd.

— Endelig har Retten kun i begrænset omfang bedømt Dalmines samarbejde under den administrative procedure som en formildende omstændighed.

2. Kommissionens argumenter

247. Kommissionen anser det niende anbringende for ugrundet i dets helhed.

248. Hvad angår første kritikpunkt har Kommissionen anført, at allerede retningslinjernes ordlyd er til hinder for den antagelse, som appellanten støtter kritikken på, og hvorefter det eneste objektive og dermed

afgørende kriterium for konstateringen af overtrædelsens grovhed er udstrækningen af det berørte marked. Indledningen til punkt 1 A i retningslinjerne viser klart, at markedets udstrækning kun er et af de kriterier, der skal tages hensyn til: »Ved vurderingen af overtrædelsens grovhed skal der tages hensyn til overtrædelsens art, overtrædelsens konkrete indvirkning på markedet — når den kan måles — og det berørte markeds udstrækning.«

249. Hvad angår det andet kritikpunkt har Kommissionen bemærket, at det første argument, som appellanten anfører som begrundelse for kritikken, nemlig at Kommissionen ikke på overbevisende måde har påvist, at overtrædelsens formål var en markedsopdeling, skal afvises fra realitetsbehandling, da appellanten ikke bestred denne konstatering i første instans [85].

250. Påstanden om, at Retten i præmis 296 i sin dom med urette støttede sig til oversigten i den anfægtede beslutnings betragtning 68 med henblik på at påvise overtrædelsens konkrete påvirkning af markedsforholdene, er misvisende, da den pågældende præmis i dommen ikke drejer sig om en konstatering af overtrædelsens påvirkning af markedet, men derimod om, hvorvidt der ved udmålingen af bøden også skal tages hensyn til virksomhedernes adfærd og størrelse.

251. I øvrigt støtter den retspraksis, som appellanten har anført [86], ikke dennes argument om, at Kommissionen ved bedømmelsen af overtrædelsens grovhed altid skal undersøge dennes virkning på markedet.

252. Argumentet om, at den appellerede doms præmis 263 er selvmodsigende, holder heller ikke, da Retten i det ene tilfælde tydeligvis tager udgangspunkt i markedets — store — geografiske udstrækning, og i det andet tilfælde i markedet for OCTG-rør med standardgevind og projektledningsrør, der er lagt til grund i den anfægtede beslutnings artikel 1, og som kun udgør en lille del af det samlede marked for OCTG-rør og sømløse ledningsrør.

253. Kommissionen har desuden henvist til, at den, som Retten også har konstateret, meget vel tog hensyn til sidstnævnte forhold, da den fastsatte bøden til 10 mio. EUR.

254. Hvad angår det tredje kritikpunkt har Kommissionen bemærket, at den i henhold til retningslinjerne [87] i forbindelse med

85 — Jf. om dette spørgsmål nærmere under punkt 118-128 i dette forslag til afgørelse.

86 — Domstolens dom af 8.7.1999, sag C-49/92 P, Kommissionen mod Anic Partecipazioni, Sml. I, s. 4125, præmis 99, og dommen i sagen CMA CGM m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i fodnote 58, præmis 264.

87 — Jf. punkt 1 A, sjette afsnit, i retningslinjerne, nævnt ovenfor i fodnote 79.

bødepålæggelser har mulighed for, men ikke er forpligtet til at tage hensyn til, at de virksomheder, der deltager i overtrædelsen, har forskellig størrelse.

255. Under alle omstændigheder så Retten sig ved udøvelsen af sin fulde prøvelsesret i forbindelse med de fastsatte bøder ikke foranlediget til at foretage en nærmere afvejning på grundlag af de berørte virksomheders størrelse [88].

256. Kommissionen forstår ikke, hvorfor de salgstal, som appellanten har angivet for de pågældende produkter, skulle betyde, at den pålagte bøde er uforholdsmæssig stor. Det samme gælder for den forpligtelse, som skulle påhvile Kommissionen til at tilpasse bødebeløbet til omsætningen i de virksomheder, der deltager i kartellet.

257. De argumenter, som appellanten har udledt af sin adfærd i forbindelse med gennemførelsen af markedsopdelingsaftalen, overlapper de kritikpunkter, som virksomheden har fremsat til støtte for det tiende anbringende. Kommissionen har foreslået, at argumenterne undersøges i forbindelse med dette anbringende.

258. Kommissionen går kun kort ind på de fire kritikpunkter, som er anført inden for rammerne af det tiende anbringende.

259. Efter Kommissionens mening er det første kritikpunkt ugrundet, da Retten selv under udøvelse af sin fulde prøvelsesret i den appellerede doms præmis 327 ff. tydeligt har angivet, hvorfor de formildende omstændigheder, som appellanten har påberåbt sig, ikke kan anerkendes.

260. Kommissionen er i øvrigt, som den også har fremført i duplikken, ikke forpligtet til i beslutningens begrundelse at tage stilling til de argumenter, som appellanten anførte i undersøgelsesfasen for så vidt angår spørgsmålet, om der kan anerkendes formildende omstændigheder [89].

261. Hvad angår det andet kritikpunkt om, at Retten i den appellerede dom i modstrid med retningslinjerne ikke tog tilstrækkeligt hensyn til det forhold, at appellanten ved sin faktiske adfærd på markedet ikke holdt sig til de aftaler, virksomheden havde indgået med sine konkurrencer, har Kommissionen anført, at retningslinjerne ikke er bindende for Retten.

262. Over for det tredje kritikpunkt har Kommissionen anført, at Retten i den appellerede doms præmis 331 og 332 med rette konstaterede, at overtrædelsen formo-

88 — Kommissionen har i denne forbindelse henvist til den appellerede doms præmis 284-287.

89 — Kommissionen har i denne forbindelse henvist til Domstolens dom af 18.9.2003, sag C-338/00 P, Volkswagen mod Kommissionen, Sml. I, s. 9189, præmis 127.

dentlig var ophørt eller var lige ved at ophøre, da Kommissionen foretog efterprøvelserne den 1. og 2. december 1994; følgelig kunne argumentet om, at appellanten bragte sin overtrædelse til ophør, efter at Kommissionen havde foretaget de første undersøgelser, ikke begrunde en nedsættelse af den pålagte bøde.

263. Det fjerde kritikpunkt er efter Kommissionens opfattelse ugrundet, eftersom

— appellantens samarbejde i forbindelse med undersøgelsen var langt mindre end Vallourecs, som appellanten sammenligner sig med

— appellanten ikke skelner mellem sin holdning ved besvarelsen af Kommissionens spørgsmål og sin reaktion på den — senere — meddelelse af klagepunkter. Appellanten er allerede blevet »belønnet« med en bødenedsættelse på 20% for sin medvirken, der bestod i, at virksomheden ikke bestred de faktiske omstændigheder, der med urette blev opført i meddelelsen af klagepunkterne. Den appellerede doms præmis 345 må forstås således.

3. Bedømmelse

264. Jeg skal anføre nogle indledende bemærkninger, inden jeg bedømmer niende og tiende anbringende.

265. Jeg vil minde om, at der er en grundlæggende forskel mellem Kommissionens forpligtelser i forbindelse med fastlæggelse af sanktionerne og begrundelsen af disse i den beslutning, hvorved den fastslår overtrædelserne af traktatens konkurrenceregler, og Rettens forpligtelser ved udøvelsen af sin fulde prøvelsesret i henhold til artikel 17 i forordning nr. 17 ved bedømmelsen af de bøder og tvangsbøder, som Kommissionen har fastsat.

266. I henhold til fast retspraksis er Kommissionen forpligtet til ved fastsættelsen af bødebeløbet at anvende den beregningsmetode, som den har pålagt sig selv i retningslinjerne. Når Kommissionen vedtager retningslinjer, som under overholdelse af traktaten skal præcisere de kriterier, den agter at anvende ved udøvelsen af sin skønsbeføjelse, indebærer dette en selvpålagt begrænsning af denne beføjelse, idet det

påhviler den at overholde de retningsgivende bestemmelser, som den har pålagt sig selv [90]. Denne retspraksis bygger på det almindelige retsprincip om beskyttelse af borgernes berettigede forventninger.

267. Kommissionen er derimod ikke forpligtet til udtrykkeligt at tage stilling til samtlige argumenter, som de berørte virksomheder har fremført under den administrative procedure [91]. For at opfylde den begrundelsespligt, som kræves i henhold til artikel 253 EF, skal beslutningens begrundelse først og fremmest give de juridiske eller fysiske personer, den er rettet til, mulighed for at få kendskab til grundlaget for den trufne foranstaltning, således at de pågældende i givet fald kan tage til genmæle og undersøge, om beslutningen er begrundet, og Fællesskabets retsinstanser kan udøve deres prøvelsesret [92].

268. I forbindelse med udøvelsen af sin fulde prøvelsesret ved bedømmelsen af, hvilken bøde eller tvangsbøde der er passende, er Retten ikke bundet af de retningslinjer, som Kommissionen har underkastet sig i forbindelse med udøvelsen af sit skøn [93]. Der skal tages hensyn hertil, når Rettens afgørelser vedrørende bødefastsættelse efterprøves i appelsagen.

269. Det kan dog forlanges, at Retten udtrykkelig tager stilling til de argumenter, der anføres mod den bøde, der er fastlagt i beslutningen.

270. Der skal afslutningsvis mindes om, at Domstolen i appelsager er tilbageholdende ved bedømmelsen af den afvejning, som Retten har foretaget i forbindelse med sin afgørelse om bødens størrelse [94]. Dette ændrer dog ikke ved, at Domstolen skal korrigere Rettens afgørelser, hvis de beror på en åbenbart forkert bedømmelse af faktiske omstændigheder [95], eller Retten har begået en retlig fejl [96].

271. Jeg skal nu foretage en bedømmelse af det niende anbringende og konstaterer med det samme, at det første kritikpunkt, anbrin-

90 — Bl.a. dom af 9.7.2003, sag T-224/00, Archer Daniels Midland og Archer Daniels Midland Ingredients mod Kommissionen, Sml. II, s. 2597, præmis 182 f., samt den omfattende retspraksis, der citeres dér.

91 — Bl.a. dom af 14.5.1998, sag T-347/94, Mayr-Melnhof mod Kommissionen, Sml. II, s. 1751, præmis 42, og af 20.4.1999, forenede sager T-305/94 — T-307/94, T-313/94 — T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 og T-335/94, Limburgse Vinyl Maatschappij m.fl. mod Kommissionen, »PVC II«, Sml. II, s. 931, præmis 386-388, samt den retspraksis, der citeres dér.

92 — Bl.a. dom af 16.9.1998, sag T-28/95, IECC mod Kommissionen, Sml. II, s. 3597, præmis 125, og af 14.1.2004, sag T-109/01, Fleuren Compost mod Kommissionen, Sml. II, s. 127, præmis 119, samt den — omfattende — praksis, der nævnes i disse præmisser.

93 — Dom af 21.10.2003, sag T-368/00, General Motors Nederland og Opel Nederland mod Kommissionen, Sml. II, s. 4491, præmis 188.

94 — Jf. bl.a. dommen i sagen Volkswagen mod Kommissionen, nævnt ovenfor i fodnote 89, præmis 151.

95 — Et eksempel herpå er dommen i sagen Aalborg Portland m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i fodnote 70, præmis 384-387.

96 — Jf. f.eks. mit forslag til afgørelse af 19.1.2006 i forbindelse med dom af 29.6.2006, sag C-301/04 P, Kommissionen mod SGL Carbon, Sml. I, s. 5915, punkt 63-70.

gendet indeholder, er åbenbart ugrundet. Retten kan nemlig ikke kritiseres for at have bedømt Kommissionens anvendelse af retningslinjerne forkert, da der i henhold til ordlyden af punkt 1 A, første afsnit, ved vurderingen af overtrædelsens grovhed ikke blot skal tages hensyn til det berørte markeds udstrækning, men også til overtrædelsens art og dennes konkrete indvirkning på markedet — når den kan måles. Ordlyden af retningslinjerne giver heller ikke grundlag for at antage, at kriteriet om markedets udstrækning skal tillægges særlig vægt.

272. Hvad angår det første led af andet kritikpunkt er jeg enig med Kommissionen i, at det ikke kan antages til realitetsbehandling. Appellanten fremfører her et argument, som virksomheden ikke har gjort gældende i første instans, og som jeg i dette forslag til afgørelse [97] allerede har fastslået skal afvises fra realitetsbehandling.

273. Det andet led af andet kritikpunkt er efter min opfattelse ret gådefuldt. Appellanten kritiserer her den appellerede doms præmis 296. Denne præmis indgår i Rettens bedømmelse af appellantens argument om, at Kommissionen ved bødefastsættelserne med urette undlod at foretage en skelnen på grundlag af virksomhedernes størrelse og deres medvirken i overtrædelsen.

274. Dette led af kritikpunktet indeholder imidlertid en påstand om, at Retten ved undersøgelsen af Kommissionens anvendelse af retningslinjerne ikke på korrekt vis undersøgte, om Kommissionen tog behørigt hensyn til kriteriet »den konkrete indvirkning på markedet«, der er relevant for fastsættelsen af overtrædelsens grovhed.

275. Retten foretog denne undersøgelse i præmis 258 og 272. Hvad angår kriteriet »den konkrete indvirkning på markedet« har navnlig præmis 264-268 betydning.

276. Her konstaterer Retten indledningsvis, at Kommissionen i sin afgørelse [98] kom nøje ind på overtrædelsens begrænsede følger på markedet, idet den anførte, at de to produkter, der er omfattet af overtrædelsen, kun udgør 19% af Fællesskabets forbrug af OCTG-rør og ledningsrør, og at de svejsede rør på grund af den teknologiske udvikling kunne dække en del af efterspørgslen efter sømløse rør (præmis 264).

97 — Ovenfor under punkt 118-128.

98 — Den anfægtede beslutnings betragtning 160.

277. Derefter beskriver Retten de konsekvenser, som Kommissionen har draget heraf i forbindelse med fastsættelsen af det bødebeløb, der er bestemt af overtrædelsens grovhed [99], idet den har fastsat bøden til 10 mio. EUR, selv om der efter retningslinjerne er hjemmel for et bødebeløb på 20 mio. EUR (præmis 265).

278. I den appellerede doms præmis 267 og 268 anfører Retten, at det følger af Kommissionens afgørelse [100], at der ville have været et verdensmarked for OCTG-rør og et europæisk marked for ledningsrør, hvis den ulovlige aftale ikke var blevet indgået. Den adfærd, som adressaterne for beslutningen udviste, havde til formål samt, i det mindste i et vist omfang, til følge at udelukke hver enkelt af de nævnte adressater fra hjemmemarkederne for de andre af disse virksomheder, herunder markedet i De Europæiske Fællesskabers fire største medlemsstater [101]. Dette gør forholdet til en »meget alvorlig« overtrædelse.

279. De dele af den appellerede dom, der her er gengivet kort, viser ubestrideligt, at Retten har undersøgt nøje, om Kommissionen i sin beslutning ved bedømmelsen af overtrædelsens grovhed undersøgte, hvilken konkret indvirkning den havde haft, og om Kommissionen på grundlag heraf kunne konkludere, at der forelå en »meget alvorlig« overtrædelse.

280. På grundlag heraf kunne Retten fastslå, at de forhold, som Dalmine har anført — andelen af OCTG-rør med standardgevind og OCTG-rør med »premium«-gevind på det samlede marked for OCTG-rør og ledningsrør, virksomhedens begrænsede salg af OCTG-rør med standardgevind og den stigende konkurrence fra svejsede rør — ikke kan ændre ved Kommissionens konklusioner vedrørende overtrædelsens grovhed.

281. De argumenter, som appellanten udleder af dommen i sagen Kommissionen mod Anic Oartecipazioniog dommen i sagen CMA CGM m.fl. mod Kommissionen [102], har derfor, også selv om de måtte være korrekte, ingen betydning, eftersom Kommissionen har undersøgt overtrædelsens konkrete indvirkninger på markedet, og Retten har draget den — rigtige — konklusion heraf, at Kommissionen kunne konstatere, at der forelå en »meget alvorlig« overtrædelse.

282. Dette led af andet kritikpunkt er derfor ugrundet.

283. Det tredje led af andet kritikpunkt er også ugrundet; ifølge dette har Kommissionen i sin beslutning og Retten i sin dom udtalt sig selvmodsigende hvad angår prø-

99 — Den anfægtede beslutnings betragtning 162.

100 — Den anfægtede beslutnings betragtning 35 og 36.

101 — Den anfægtede beslutnings betragtning 53-57.

102 — Nævnt ovenfor i henholdovis fodnote 86 og 58.

velsen af det tredje kriterium i retningslinjerne, nemlig vedrørende »det berørte markeds udstrækning«.

284. Hvad angår dette kriterium kunne Kommissionen og Retten uden videre fastslå, at en overtrædelse, der påvirker markederne i de fire største medlemsstater, berører et »stort geografisk marked«.

285. Den modsigelse, som appellanten mener, der er mellem denne konstatering og henvisningen til, at de produkter, som overtrædelsen vedrører, kun udgør 19% af det samlede marked for OCTG-rør og ledningsrør, bygger på en sammenligning af forhold, der ikke kan sammenlignes.

286. Fastlæggelsen af det relevante geografiske marked, som overtrædelsen har fundet sted på, er nemlig uafhængig af fastlæggelsen af de produktmarkeder, der var genstand for overtrædelsen, og som denne påvirkede.

287. Det sidste af de fire punkter, der behandles inden for rammerne af tredje kritikpunkt — nemlig spørgsmålet om, hvilken betydning appellantens rolle og adfærd ved indgåelsen og overholdelsen af aftalen har for bødefastsættelsen — omtaler jeg i forbindelse med tiende anbringende, der blev begrundet med et lignende argument.

288. Med første punkt har appellanten gjort gældende, at Kommissionen og Retten ved fastsættelsen af bødebeløbet *skulle* skelne mellem størrelsen af de virksomheder, der deltog i overtrædelsen.

289. Det første spørgsmål, der opstår i denne forbindelse, er, om det følger af punkt 1 A, sjette afsnit, i retningslinjerne [103], at Kommissionen har en sådan forpligtelse til at skelne, og at Retten skulle have undersøgt, om forpligtelsen blev overholdt.

290. Dette spørgsmål skal besvares benægtende, da den pågældende passus i retningslinjerne klart er formuleret som en fakultativ mulighed: »kan det i visse tilfælde [...]«.

291. Retten nåede også frem til dette resultat i den appellerede doms præmis 282, hvor den fastslog, at en tilpasning under hensyn til

103 — Allerede gengivet ovenfor i fodnote 79.

virksomhedernes individuelle størrelse ikke er en systematisk fase i beregningen, som Kommissionen har pålagt sig selv. Retten bemærkede derefter under henvisning til omfattende retspraksis [104], at Kommissionen råder over et vist skøn, når den fastsætter beløbet for bøderne.

292. Derfor er argumentet om, at Kommissionen i sin beslutning skulle have tilpasset bødebeløbet, og Retten skulle have efterprøvet tilpasningen, efter min opfattelse ubegrundet.

293. Med de andre to punkter inden for rammerne af dette kritikpunkt har appellanten kritiseret Rettens overvejelser om omfanget af den bøde, som virksomheden er blevet pålagt. Dalmine påstår i det væsentlige, at Retten har tilsidesat proportionalitetsprincippet ved at undlade at tage hensyn til, at virksomheden målt ud fra omsætning, personale og regnskab var meget mindre end de andre deltagere i overtrædelsen.

294. Hvad angår bedømmelsen af disse punkter henviser jeg til mine forudgående bemærkninger under punkt 268 og 270 i dette forslag til afgørelse.

295. Heraf fremgår for det første, at Retten ikke er bundet af retningslinjerne ved bedømmelsen af, hvilket bødebeløb der er passende. Selv hvis retningslinjerne havde indebåret en forpligtelse for Kommissionen til at foretage en afvejning, havde dette ikke haft nogen følger for Rettens bedømmelse.

296. For det andet fremgår det af de nævnte bemærkninger, at Domstolen kun må korrigere Rettens afgørelser, hvis de beror på en åbenbart forkert bedømmelse af faktiske omstændigheder, eller Retten åbenbart har begået en retlig fejl.

297. I de pågældende præmisser i den appellerede dom har Retten indledningsvis fastslået, at Dalmine er en »stor virksomhed« (præmis 286) og dernæst anført, at den bøde, som virksomheden blev pålagt, ligger meget væsentligt under grænsen på 10%, der er nævnt i artikel 15, stk. 2, i forordning nr. 17 (præmis 287).

298. De følgende præmisser i den appellerede dom (præmis 288-296) indeholder heller ikke nogen åbenbare fejl ved begrundelsen.

299. Endelig har påstanden om, at Retten med urette undlod at gå ind på det argument fra appellanten, der er gengivet i den appellerede doms præmis 320, ikke noget at

104 — Jf. bl.a. Domstolens kendelse af 25.3.1996, sag C-137/95 P, SPO m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 1611, præmis 54, og »PVC II«-dommen, nævnt ovenfor i fodnote 91, præmis 465.

gøre i denne sammenhæng. Med dette argument ville appellanten gøre gældende, at der var god grund til at anerkende formildende omstændigheder, men her er der tale om, hvorvidt Retten ved bedømmelsen af bødernes størrelse skulle have foretaget en tilpasning efter de medvirkende virksomheders størrelse.

300. Det skal desuden bemærkes, at appellanten ikke har påvist, hvorfor de tal, som virksomheden ifølge præmis 320 har fremlagt, skulle være inddraget i forbindelse med en sådan tilpasning.

301. Jeg fastslår derfor, at også det tredje kritikpunkt inden for rammerne af niende anbringende i sin helhed er ugrundet.

302. At det første kritikpunkt inden for rammerne af tiende anbringende er åbenbart ugrundet, fremgår af de indledende bemærkninger i punkt 267 i dette forslag til afgørelse: Kommissionen var ikke forpligtet til at komme udtrykkeligt ind på alle appellantens argumenter i forbindelse med begrundelsen af sin beslutning.

303. Det andet kritikpunkt er ligeledes åbenbart ugrundet. I overensstemmelse med fast retspraksis [105] kunne Retten fastslå, at der af appellantens rolle og adfærd ved tilvejebringelsen og overholdelsen af de aftaler, der omhandles i beslutningen, ikke kan udledes nogen formildende omstændigheder, der kunne have medført en nedsættelse af bøden.

304. Det tredje kritikpunkt er ligeledes åbenbart ugrundet. Der kan nemlig ikke være tale om, at en overtrædelse er bragt til ophør, efter at Kommissionen har foretaget de første undersøgelser, såfremt de medvirkende havde besluttet at ophøre med overtrædelsen, allerede inden Kommissionen foretog undersøgelserne. Retten har uden at blive modsagt fastslået, at de deltagende virksomheder havde besluttet at bringe deres samarbejde til ophør, inden Kommissionen foretog sine første undersøgelser den 1. og 2. december 1994. Der er derfor ikke nogen kausal forbindelse mellem de to forhold.

305. For så vidt som det fjerde kritikpunkt er rettet mod den sammenligning, som Retten har foretaget mellem omfanget af appellantens medvirken i forbindelse med Kommissionens undersøgelse inden fremsendelsen af meddelelsen af klagepunkterne og Vallourecs medvirken, er jeg tilbøjelig til at afvise det fra realitetsbehandling, da det vedrører konstatering og bedømmelse af faktiske omstændigheder.

105 — Retten har flere gange bekræftet, at der gælder strenge kriterier herfor, jf. bl.a. dom af 14.5.1998, sag T-327/94, SCA Holding mod Kommissionen, Sml. II, s. 1373, præmis 142, og Cement-dommen, nævnt ovenfor i fodnote 9, præmis 1389.

306. Det fjerde kritikpunkt er også ugrundet, for så vidt som appellanten udleder et argument af den appellerede doms præmis 345, hvor det blev fastslået, at Kommissionens arbejde lettedes i betydeligt omfang af, at de faktiske omstændigheder, der blev konstateret i meddelelsen af klagepunkter, ikke blev bestridt. Der blev allerede taget hensyn til dette forhold ved bødenedsættelsen på 20%.

VI — Sagens omkostninger

307. Da jeg når til det resultat, at denne appel i sin helhed er ugrundet, foreslår jeg, at det pålægges appellanten at betale omkostningerne i appelsagen.

VII — Forslag til afgørelse

308. Af ovennævnte grunde foreslår jeg Domstolen

— at forkaste appellen fuldstændigt

— at pålægge appellanten at betale omkostningerne i appelsagen.